

ምዕራፍ ዐሥራ አምስት

15. ኤማህሱስ

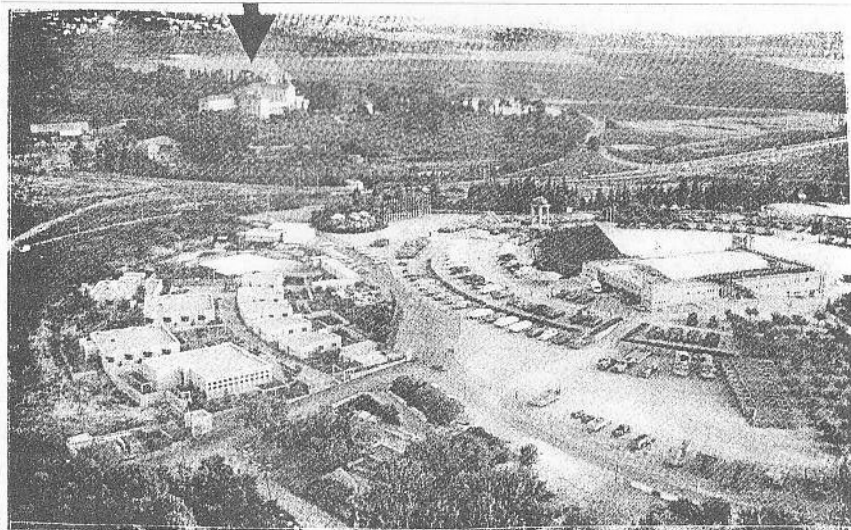
ኤማህሱስ ማለት ከኢየሩሳሌም ወደ ምዕራብ አቅጣጫ በሉቃስ ወንጌል እንደተጻፈ በድሃ ምዕራፍ ያህል ተገዞ የምትገኝ መንደር ናት። ጌታ ከሙታን ከተነሣ በኋላ በዚያ ቀን ከደቀመዛሙርቱ ሁለቱን ሉቃስና ቀለዮጳን ወይም ሉቃስና ኒቆሊሞስ ከኢየሩሳሌም ተነሥተው ወደ ኤማህሱስ ሲወርዱ መምህራቸው ክርስቶስን ያገኙበት ቦታ ነው። በዕለተ ፃርብ የሆነውን ነገር አንስተው እያዘኑ እየተከዙ እየተመራመሩ ሲሄዱ ድንገት ሳያስቡት ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ቀርቦ ከነሱ ጋር ይሄዱ ነበር። ግን እንዳያውቁት ዓይናቸው ተይዞ ነበር። እርሱም «እየመወለጋችሁ ስትሄዱ እርስበርሳቹ የምትነጋገሩአቸው እነዚህ ነገሮች ምንድር ናቸው አላቸው። ቀለ ዮጳ የሚባለውም ሲመልስ አንተ በኢየሩሳሌም እንግዳ ሆነህ ለብቻህ ትኖራለህን? በእነዚህ ቀኖች በዚህ የሆነውን ነገር አታውቅምን? አለው። እሱም ይህ ምንድር ነው አላቸው። እነርሱም እንዲህ አሉት። በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ሁሉ ፊት በሥራና በቃል ብርቱ ነቢይ ስለነበረው ስለናዝሬቱ ስለ ኢየሱስ እርሱንም የካህናት አለቆችና መኪንንት ለሞት ፍርድ እንዴት አሳልፈው እንደሰጡት ነው። እኛ ግን እስራኤልን እንደቤጥ ያለው እርሱ እንደሆነ ተስፋ አድርገን ነበር። ደግሞም ከዚህ ሁሉ ጋር ይህ ከሆነ ዛሬ ሦስተኛው ቀን ነው። ደግሞም ማልደው ከመቃብሩ ዘንድ የነበሩት አንዳንድ ሴቶች አስገረሙን። ሥጋውንም ባጡ ጊዜ ሕያው ነው። የሚል የመላእክትን ራዕይ ደግሞ አየን ሲሉ መጥተው ነበር። ከእኛም ጋር ከነበሩት ወደ መቃብሩ ሄደው ሴቶች እንደተናገሩት ሆኖ አገኙት። እርሱን ግን አላዩትም። ሉቃ. ፳፬-፲፫ እርሱም እናንተ የማታስተውሉ ነቢያትም የተናገሩትን ሁሉ ልባችሁ ከማመን የዘገየ ክርስቶስ ይህን መከራ ይቀበል ዘንድና ወደ ክብሩ ይገባ ዘንድ ይገባው የለምን? አላቸው። ከሙሴ ከነቢያት ሁሉ ጀምሮ ስለእርሱ በመጽሐፍ ሁሉ የተጻፈውን ተረጉመላቸው። ሉቃ. ፳፱+፴፩-፴፮። እንዲህ እያለ እያስረዳቸው ወደሚገቡበት መንደር ወደ ኤማህሱስ ደረሱ። እርሱም ሩቅ የሚሄድ መስሏቸው ነበርና ቀኑ ሊመሽ ጀምሯል። ከእኛ ጋር እደር ብለው ግድ አሉት። ከእነርሱም ጋር ሊያድር ገባ።

በማዕድም ተቀምጦ ሳለ እንጂራ እንስቶ ባረከው ቆርሶም ሰጣቸውና ዐይናቸውም ተከፈተ። ዐውቁትም ከዚህ በኋላ ተሰወረባቸውና እርስ በእራሳቸውም እየተደነቁ በመንገድ ሲነግረን መጻሕፍትንም ሲከፍትልን ልባችን ይቃጠልብን አልነበረምን? ተባባሉ ይህ ሁሉ የተፈጸመበት በዚህ በኤማህሱስ ነው።

ዛሬ ወደኤማህሱስ ለመሄድ ችግር የለም። ምክንያቱም ወደ ቴላአቢብ የሚወስደው ዋናው የመኪና መንገድ በዚህ በኤማህሱስ ስለሆነ ወደ ኢየሩሳሌም በአውቶቢስ ተሳፍሮ ወድያው በ፲፭ ደቂቃ ይደርሳል። ከቦታው ሲደርስ ከመንገድ ወርዶ በስተቀኝ ወደ ምሥራቅ አቅጣጫ መቶ ሜትር ያህል ወጣ ብሎ ይገኛል። ተቆፍሮ የወጣ የጥንት ፍርስ ራሽ ሕንፃ ይታያል። ቀድሞ በመስቀላውያን ጊዜ የተሠራ ይመስላል። ከሱ በላይ የሴቶች ገዳም አለ። ሴቶቹ ፈረንሳውያን ሆነው የላቲን ተከታዮችና ገዳሙንም የሚያስጠብቁት እነሱ ናቸው ይባላል። ነገር ግን እነሱ ከቤታቸው ሲወጡ አይታዩም። በበሩ ላይ ተቀምጠው የሚገኙት ሰውን የሚያስተናብሩት የተወሰኑ ሰዎች ይገኛሉ። የሚመጡ ቱሪስቶችንም የተወሰነ ክፍያ ያስከፍሏቸዋል።

ይሽ ኢግወስ አካባቢ ሲሆን ቀስቱ የሚያመለክተው ላትን የሚባለውን የላቲኖች ገዳም ነው

ይኸ ለማውሰ ለካባቢ ሲሆን ቀስቱ የሚያመለክተው ላትሮን የሚባለውን የላቲኖች ገዳም ነው

ምዕራፍ ዐሥራ ስድስት

16. ልዳ

ልዳ በሐዋርያት ሥራ እንደተጻፈው ከኢየሩሳሌም ወደ ምዕራብ ከኤማህስ ቀጥሎ አሥራ አምስት ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ይገኛል። ቅዱስ ጴጥሮስ እየዞረ በስፍራው ሲያስተምር በልዳ ወደሚኖሩ ቅዱሳን ደግሞ ወረደ። በዚያም ከስምንት ዓመት ጀመሮ በአልጋ ላይ ተኝቶ የነበረውን ኤንያ የሚሉት ሰው «ኤንያ ሆይ ኢየሱስ ክርስቶስ ይፈውስ ሃል ተነሣ፤ ለራስህም አንጥፍ አለው። ወድያውም ተነሣ በልደና በሰሮናም የሚኖሩ እርሱን አይተው ወደጌታ ዘወር አሉ። ይህ በመጀመሪያ ሊቀ ሐዋርያት ቅዱስ ጴጥሮስ ተአምራት የሠራበት ቦታ ሲሆን በአሁኑ ጊዜ በልዳ የቅዱስ ጴጥሮስ መታሰቢያ ተብሎ የተሠራ ቤተክርስቲያን የለም። በዚህ በልዳ የሚታየው የሚገብኛው የሰማዕቱ የቅዱስ ጊዮርጊስ መቃብር ብቻ ነው። ቅዱስ ጊዮርጊስ ብሔረ መላዱ /የወላጆቹ ቦታ/ በዚህ በልዳ ነው። በዚህ በቅዱስ ጊዮርጊስ መቃብር የተሠራች ቤተክርስቲያን ብዙ ገቢረ ተአምር ይደረግባት ነበር። በጊዜው የነበረ ፀረ ክርስቲያን ንጉሥ ዲዮቅልጥያኖስ እየሰማ ይህችን ቤተክርስቲያን ሊደመስሳት አሰበ። ስሙ አውህዮስ የሚባለው መኮንን ከብዙ ሠራዊት ጋር ላከው መኮንኑ ወደዛች ቤተክርስቲያን በደረሰ ጊዜ የቅዱስ ጊዮርጊስ ሥዕል ወደአለበት አዳራሽ በትዕቢት ገባ። በሥዕሉም ፊት በብርጭቆ መቅረዝ መብራት ነበረ። በቤተክርስቲያኒቱና በቅዱስ ጊዮርጊስ ላይ እየዛተ በእጁ በያዘው በትር የመብራቱን መቅረዝ መትቶ ሰበረው። የመቅረዝም ስባሪ ተፈናጥሮ የከሀዲውን ራስ መታውና እጅግ ታመመ። ፍርሃትና መንቅጥቅጥም ይዞት ተዘርሮ ወደቀ። ባልንጀሮቹም ወደ አገሩ ሊወስዱት ተሸከሙት። ታገሩም ሳይደርስ በመንገድ በክፋ አሟሟት ሞተ። ወስደውም ከባሕር ጥለው ወደ አገራቸው ገቡ።

ዲዮቅልጥያኖስም ይህን በሰማ ጊዜ እጅግ ተቆጥቶ በልዳ ሀገር ያለች የቅዱስ ጊዮርጊስን ቤተክርስቲያን ያፈርሳት ዘንድ ተነሥቶ ሲሄድ ከቤተክርስቲያኑ ሲደርስ ከእግዚአብሔር የታዘዘ መልአክ መታውና አእምሮውን አጥቶ ዓይኖቹ ታውረው ሰባት ዓመት ያህል የሚበላው አጥቶ ቀራሽ እንጀራ እየለመነ ተሰቃይቶ ሞተ። /ህዳር ፮ ስንክሰር ተመሰክተ።/

ቅዱስ ጊዮርጊስ የክርስቲያን ሁሉ ባለውለታ ነው። ቅዱስ ጊዮርጊስ ለብዙ ዓመታት ያህል በዓይነቱም ሆነ በብዛት ተመሳሳይና ተወዳዳሪ የለሽ የክርስቲያኖች አልቂት በዘመኑ የፈጸመ ዲዮቅልጥያኖስ በስሙ በታነጸች ቤተክርስቲያን ገይሉን በመግለጽ በፋንታው የሞት ፅዋ እንዲጠጣ አድርጎታል። ለፈጠረው አምላክ ክብር ምስጋና ይገባው።

የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ባላይዞታ የግሪክ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ነች። በዚህ አካባቢ የሚኖሩ በአብዛኛው ይሁዳዎችና ዓረቦች ናቸው። ሌላ ቤተክርስቲያን በአካባቢው የለም። ይልቁም ከቤተክርስቲያን ተያይዞ የሚታየው መስጊድ ነው። ቤተክርስቲያኑ የሚከበረው ህዳር ፮ ቀን ነው። እጅግ ብዙ ሕዝብ ይመጣል። ያክብራል። በሌላ ቀን ግን አይከበርም። የኢትዮጵያ ሰው ብቻ በየውሩ እየመጣ ይላለማል። የቅዱስ ጊዮርጊ መቃብሩ በቤተክርስቲያን ውስጥ ወደታች በደረጃ ወርዶ ይገኛል።

ይኸ ልዳ ሲሆን ቅዱስ ጊዮርጊስ የዐረፈበት ሥፍራ ነው

ይህ ልዩ ሲሆን
 ቅዱስ ጊዮርጊስ
 ያሳያል
 ሥፍራው ነው

ምዕራፍ ዐሥራ ሰባት

17. ዓይነ ከርም

ዓይነ ከርም የዮሐንስ መጥምቅ አባት የዘካርያስ አገር ነው። የሚገኘው ከኢየሩሳሌም በስተምዕራብ ነው። ርቀቱ ከቀድሞው አሮጌ ከተማ በእግር ጀለዓት መንገድ ይሆናል። ከአዲሱ ከተማ ግን ጀለዓት ተኩል ያስኬዳል። መንደሩ የተመሠረተው በሁለት ተራራ መካከል ነው። ሉቃስ ወንጌሉን ሲጽፍ የዮሐንስና የጌታችንን መፀነስና መወለድ አስቀድሞ ተናግሯል። ሁለቱም በየቦታው መወለዳቸውን በፊት በነቢያት ትንቢት በጎላም በብሥራታዊው መልእክ በቅዱስ ገብርኤል መነገሩን መሠረት አድርጉ ይጀምራል። የእግዚአብሔር መንፈስ በዓይነ ከርም ላይ ወርዶ በወንዶችና በሴቶች አድሮ እንደተናገረ ሉቃስ በወንጌሉ አጥብቆ ነግሮናል። ዓይነ ከርም ከቅዱሳት መካናት መካከል አንድ ተብሎ የሚቆጠርና የሚጠራ ቦታ ነው። ካህኑ ዘካርያስ በክህነት በሚያገለግልበት ወቅት መልእኩ ቅዱስ ገብርኤል ተገልጾ «እሱትህ ተሰምቶልሃል ወንድ ልጅ ትወልዳለህ ስሙን ዮሐንስ እንድትሰው» ብሎ ይህን ትልቅ ደስታ ነግሮት ሄደ። እርሱም በተስፋ ይጠባበቅ ነበር። በነገረው ጃኛው ወር ደግሞ እንደገና ናዘሬት ገሊላ ሄዶ ለእመቤታችን ለቅድስት ማርያም ጌታን እንደምትወልድ አስደሳች የሆነ የምሥራች ቃል ነገራት። ሉቃስ ልጅ። እሷም ነገሩን ሰምታ ገረማትና ይህ ነገር እንዴት ይሆናል ብላ ሰማያዊውን መልእክተኛ መላልሳ ጠየቀችው። መልእኩም ነገሩን ለማጽናትና ለማስረዳት ሲል በእንዴት ያለ መንገድ እንደምት ፅንሰ አብራርቶ ነገራት። ከዚያ በፊትም አክስቷዋ የሆነች ኤልሳቤጥን መካን ትባል የነበረችው በእርጅናዋ ጊዜ ልጅ ልትወልድ ፀንሳለች እነሆም ከፀነስች 6ኛ ወሯ ነው። ለእግዚአብሔር እኮ የሚሳነው ነገር የለም ብሎ ነግሯት ነበር። እርሷም እንዳልክ ይሁንልኝ ብላ አምና ተቀበለች። ትወልጃለሽ ማለት ኤልሳቤጥ ዘመድሽም በእርጅናዋ ልጅ ልትወልድ ፀነስች ማለት የሚገርም በመሆኑ ሄጀ ልጠይቃት አለችና ከናዘሬት ተነሥታ ወደ ምድረ ይሁዳ ወደ ዓይነ ከርም መጣች ወደዘካርያስ ቤት ደረሰች ገና ወደ ቤት ስትገባ በደጅሆና የሰላምታዋን ድምፅ አሰማች።

ኤልሳቤጥም የማርያምን ድምጽ እንደሰማች በሆጷ ውስጥ ያለው ፅንሰ በደስታ ዘለለ (እንፈር አፀ እንል በውስተ ከርሣ) ሕፃኑ በማሕፀኗ ውስጥ በደስታ ዘለለ ኤልሳቤጥ እመቤታችን ቅድስት ማርያም ወደሷ በደረሰች ጊዜ ገና ሳይጫወቱና ሳይጠያየቁ ከደስታና ከመደንገጥም የተነሣ ፅንሷ በማህፀኗ ተናወጠ። መንፈስ ቅዱስ እንድትናገር ልቧን አበራውና) ድምጹዋንም ከፍ አድርጋ አንቺ ከሴቶች ሁሉ የተባረክሽ ነሽ። የማህፀንሽም ፍሬ የተባረከ ነው። የጌታ እናት ወደኔ ትመጭ ዘንድ እንዴት ይገባኛል» እያለች ወደ ደጅ ወጥታ ተቀበለች። እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያምም መንፈስ ቅዱስ ለማደርያነት መርጧታልና እንዲህ አለች። «ኃፍሴ ጌታዬን ታከብረዋለች መንፈሴም በአምላኬ በመድኃኒቴ ሐሴት ታደርጋለች። ምስጋናዋን ከተናገረች በኋላ ከእንግዲህ ወዲህም የምታመሠግኝ መቼ አንቺ ብቻ ነሽ ከዛሬ ጀምሮ ትውልዱ ሁሉ ያመሰግኑኛል» አለች። እንደዚህም እያሉ ሁለቱ ሰላምታውን የተቀበሉበት የዘካርያስ ቤት ነው። እሱም ከተራራው አግድመት ይገኛል። ቦታውን ዛሬ ላቲኖች ይዘውታል።

የነዚህ የሁለቱ ሰላምታም ለመታሰቢያ በመቅደሱ ውስጥ በላቲን ቋንቋ «ታዐብዩ ነፍስዩ ለእግዚአብሔር» የሚል ቃል ተጽፎበታል። በመቅደሱ ደጅም ሁለቱ እንደተቃቀፉና እንደተሳሳሙ ሆኖ የተሣለ ሥዕል ተሰቅሎበታል። ዘካርያስ በዚህ አገር ሁለት ቤት እንደነበረው ይነገራል። እንደኛው ቅጽም የተባለው ቦታ ድንግል ማርያም እና ኤልሳቤጥ የተገናኙበት በመስኮች ገዳም አጠገብ ያለው በተራራው አግድመት ወደ ምሥራቅ በኩል የሚገኘው ዋሻ ነው። ይህንም ላቲኖች ይዘውታል። ደረጃውን ሽቅብ ወጥቶ መቅደሱን እንደገቡ ቅድስቱን ወደ ቀኝ ትቶ ወደ ግራ በኩል ደረጃውን ቁልቁል ወርዶ ጌታ የተወለደበት የቤተልሔምን ዋሻ የመሰለ ይገኛል። ዮሐንስ የተወለደበት ዋሻ ይኸው ነው ይባላል። ከላይ እንደተነገረው የዘካርያስ ቤት ሁለቱም ዋሻ ናቸው። አንዱ በምሥራቅ ሌላኛው በምዕራብ ሲሆን አንዱ የበጋ ሁለተኛው የክረምት ነው። ዮሐንስ የተወለደበት በዚህ ነበርና የአባቱ የዘካርያስ ምስጋና መታሰቢያ በዋሻው ደጃፍ ላይ «ይትባረክ እግዚአብሔር አምላክ እስራኤል» የሚለው በላቲን ቋንቋ ተጽፎበታል። ይህን ያለበት ጊዜ ወንጌል እንደሚያስረዳ ሕፃኑ ዮሐንስ ተወልዶ በ ፳ኛው ቀን እንደሕገ

አራት ሲገዝሩት ነው። ያን ጊዜ የዘካርያስ ቤተዘመድ ሁሉ ዘካርያስ ልጅ በመውለዱ ደስ ብሏቸው በዓል አድርገው ተሰብስበው ነበርና ሕፃኑን ገዝረው ባባቱ በዘካርያስ ስም እንጥራው ቤሉ እናቱ አይደለም የሐንሰ በሉት አለች። የሐንሰ ማለት ደስታ፣ ፍሥሐ ወሐሴት፣ የተወ ደደ ባለሟል ማለት ነው። ይኸው ከመፀነሱ አስቀድሞ በመልአኩ አንደ በት ስሙ የሐንሰ እንዲባል ተነግሮ ነበር። ሉቃስ ፩፥፲፫ ስለዚህ አባቱም ቢጠይቁት የሐንሰ ይባል ብሎ ጽፎ አመለከተ ወዲያውም አንደበቱ ተዘ ግቶ ነበርና ተከፈተ። ለመናገርም ቻለ። ከዚህ በኋላ አንደበቱ ረታ። መንፈስ እግዚአብሔርም ተመልቶ ስላደረገለት ቸርነትና በጎነት ሁሉ እግዚአብሔር አምላኩን ያመሰግን ጀመር። «የአስራኤል ጌታ አምላክ ይባረክ ጉብኝቶ ለሕዝቡ ቤዛ አድርጎአልና ከጥንት ጀምሮ በነበሩት በቅዱሳን ነቢያት እፍ እንደተናገረ በብላቴናው በዳዊት ቤት የመዳን ቀንድን አስነሥቶልናል» እያለ እስከመጨረሻው ያለውን ዝማሬ ደረሰ። ይህ የዘካርያስ ጸሎት ዛሬ በተለያዩ ቋንቋ እየተፃፈ በገዳሙ ቅጽር ግቢ በቅፅሩ ግምብ ላይ እየተሰጠል ተቀምጧል። በእኛ ቋንቋ በአማርኛም እማሆይ ወለተ ገብርኤል የተባሉት በጉ አድራጊ እናት በገንዘባቸው አስጽፈው እንደሌሎቹ ክርስቲያኖች በረድፍ አስቀምጠዋል።

በሉቃስ ወንጌል እንደተጻፈው ዓይነ ከርም የምንጭ ውኃ የበዛበት የአትክልት የዕፀዋት ልምላሜ የሚታይበት ለዓይን የሚያስደስት ቦታ ነው። ዓይነከርም የስሙ ትርጓሜ በዓረብኛ የአትክልት አገር ማለት ነው። ጥሩ የሆነ ከዓለት የሚፈስ ገፁህ ውኃ አለው። የምንጩን ስም ዓረቦች የማርያም ምንጭ ይሉታል። በአካባቢው የሚኖሩ ህዝብ ቀደም ሲል ክርስቲያኖችና እስላሞች ዓረቦች ይኖሩበት ነበር። በአሁኑ ጊዜ ግን በአብዛኛው የሚታዩት ይሁዶች ናቸው። ክርስቲያኖችና እስላሞች በታቸውን እየሸጡ እየለቀቁ በመሄድ ላይ ናቸው። ምክንያቱ ግን ግለጽ ሕይደለም። በአካባቢው አራት ገዳማት አሉ። ሁለቱ የላቲኖች ሲሆኑ ሁለቱ ደግሞ የኦርቶዶክሳውያን ናቸው። አንዱ የግሪክ ኦርቶዶክስ ሲሆን ሁለተኛ የመስከቦች ነው። ዓይነ ከርም ስትወላ ትዝ የሚለው ክሴት ከተወለዱት የሐንሰን የሚበልጠው የለም የተባለው ቅዱስ የሐንሰ ነው። አስቀድሞም በመጽሐፈ ነቢያት ስለ ክብሩ የተነገረለት ነቢይ ሐዋርያም ነው ኢላ.፱፥፫ ሚልክያስ ፫፥፮።

ዓይነ ከርም እስከ አሁን የተመለከትነው የሐንሰ የተወለደበት አካባቢ መሆኑን ነው። ያደገበት ቦታ ደግሞ ከዓይነ ከርም ወደ ምዕራብ አቅ ጣጫ ቢያንስ ፫ ኪሎ ሜትር ተሂዶ ይገኛል። እንግዲህ ቅዱስ የሐንሰ አባቱ ዘካርያስን በእርሱ ምክንያት በቤተ መቅደስ ከገደሉት በኋላ እናቱ ኤልሳቤጥ ሸሽታ ይዛው ሄደች። በዚያ ዋሻ ስትኖር ሞተች። መቃብ ሯም ከዚያ አለ። ነገር ግን በስንክሳር እንደተጻፈው ሄሮድስ ጌታን ለመግደል ከሁለት ዓመት በታች ያሉ ሕፃናት እንዲገደሉ አዋጅ ነግሮ ሲንቀሳቀስ እመቤታችን ልጅዋን ይዛ ወደ ግብፅ ስትሸሽ ኤልሳቤጥም ልጇን ይዛ ወደ ዱር ወጣች። ወደ ሲና በረሃም ሸሸች። በዚያም ሕፃኗን እያሳደገች ኖረች። ከዚያም እርሷ አረፈች። ሕፃኑም በመምህርነት ለእስ ራኤል እስከሚገለጥበት ጊዜ ድረስ በበረሃ ውስጥ ብቻውን ኖረ። ይሁን እንጂ ፍጥረቱን የማይዘነጋ እግዚአብሔር ኤልሳቤጥ ከሞተች በኋላ ቅዱስ የሐንሰን የቶራ ወተት እየመገበ አሳድጎታል ካጠገቡ የተፈጥሮ ምንጭ ጥሩ የሆነ በጣም ቀዝቃዛ ውኃ ይፈስበታል። እሱም ፈዋሽ የሆነ ጠበል ነው። ከዚያም እልፍ ብሎ የቅድስት ኤልሳቤጥ መቃብር ነው ተብሎ እንደ ቤተ መቅደስ የመሰለ አነስተኛ ሕንፃ ተሠርቶበታል። በዚያም ዘግተው የሚኖሩ የላቲን ደናግሎች አሉበት ይባላል። ሌላ ከፀበሉና ከዋሻው አጠገብ አዲስ ቤተክርስቲያን ተሠርቶበታል።

ምዕራፍ ዐሥራ ስምንት

18. ቀርሜሎስ ተራራ

ቀርሜሎስ ተራራ የሚገኘው በሐይቁ ከተማ ነው። ሐይቁ ርቀቱ ከአየሩሳሌም አንድ መቶ ሰማንያ ኪሎ ሜትር አካባቢ ሊሆን ይችላል። በአሁኑ ጊዜ ትልቁ የእስራኤል ወደብ ዋና የባሕር መርከቦች ማራገፊያ ቸው ይህ ወደብ ነው። ከከተማው ደርሶ ወደ ተራራው ወደ ቀርሜሎስ ይወጣል። ተራራው በእግርም በመኪናም ሊወጣ ይችላል። የተራራው ከፍታ 1470 ኪ.ሜ ይሆናል። ከተራራው ራስ ሆኖ ባህሩንም የብሉንም አብዛኛው ምድረ እስራኤልንና እንደዚሁም የሊባኖስን ከተሞች ጢርስንና ሲዶናን በሩቅ ማየት ይቻላል። ቀርሜሎስ የአትክልት፣ የወይራ ዛፍና የወይን ቦታ ነው። የሰሙም ትርጓሜ ተክል ማለት ነው። ነገር ግን በአሁኑ ጊዜ የተራራው ግማሽ የሚሆነው ትልልቅ ሕንፃዎችና ዩኒቨርሲቲዎች ተሠርቶበት ከተማ ሆኗል። ነቢዩ ኤልያስ በዚህ በቁርሜሎስ ተራራ ታላቅ ተለምር ሠርቶበታል። ኤልያስ እንደኛ ሰው ነበር። ዝናብም እንዳይዘንብ አጥብቆ ጸለየ። በምድርም ላይ ሦስት ዓመት ከሰድስት ወር አልዘነበም። ሁለተኛም ጸለየ። ሰማይም ዝናብን ሰጠ። ምድሪቱም ፍሬዋን አበቀለች ይላል ያዕቆብ -፩+፲፮፡፡ በመጽሐፈ ነገሥት ቀዳማዊ እንደተጻፈው በገለፃድ የነበረው ቴስብያዊው ኤልያስ አከዓብን በፊቱ የቆምሁት የእስራኤል አምላክ ሕያው እግዚአብሔርን ከአፌ ቃል በቀር በእነዚህ ዓመታት ጠልና ዝናብ አይሆንም አለው። የእግዚአብሔርም ቃል እንዲህ ሲል ለእርሱ መጣለት ከዚህ ተነሥተህ ወደ ምስራቅ ሂድ በዮርዳኖስም ትይዩ ባለው በኮራት ዛፍ ውስጥ ተሸሽግ ከወንዝም ትጠጣለህ ቁራዎችም በዚያ ይመግቡህ ዘንድ አዝዣለሁ አለው። ሄደም እንደ እግዚአብሔር ቃል አደረገ። በዮርዳኖስ ትይዩ ባለው በኮራት ዛፍ ውስጥ ተቀመጠ። ቁራዎቹም በየጥዋትና በየማታው እንደራና ሥጋ ያመጡለት ነበር። ከወንዙም ይጠጣ ነበር። ከብዙ ቀንም በኋላ በምድር ላይ ዝናብ አልነበረምና ወንዙ ደረቀ። መጽ ነገ ቀዳ፡ ፲፮+፩-፮ ከዚህ በኋላ በምድር ላይ እጅግ ረሃብ ሆነ። ሰውም እንስሳም የሚበላው የሚጠጣው አጥቶ አለቀ። ለሱም ይመጣለት የነበረ ምግብ ቀረ። የሚጠጣ የሚበላ አጥቶ ተጨነቀ። ነገር ግን እግዚአብሔር መሐሪ

ነው። እንደ ሰው ጨካኝ አይደለም። ነቢዩ ኤልያስ ያለውን ችግር እንዲረዳው ብሎ በየሰዓቱ ምግብ እያመጡ ሲመግቡት የነበሩ ቁራዎችን ቢያስቀርበትም ጥቂት ከተፈተነ በኋላ ተነስተህ በሲዶና እጠገብ ወዳለችው ወደ ስራጽታ ሂድ። ከዚያም ተቀመጥ እነሆም ትመግብህ ዘንድ እንዲት ባልቴት አዝዣለሁ የሚል የእግዚአብሔር ቃል መጠላት። ተነሥቶም ወደ ስራጽታ ሄደ ወደ ከተማይቱም በር በደረሰ ጊዜ እንዲት ባልቴት እንጨት ትለቅም ነበር። እርሱም ጠርቶ የምጠጣው ጥቂት ውኃ በጽዋ ታመጭልኝ ዘንድ አለምንሻለሁ አላት። ውኃም ልታመጣለት በሄደች ጊዜ ጠርቶ ቁራሽ እንደራ በእጆሽ ይዘሽ ትመጪ ዘንድ አለምንሻለሁ አላት። እርሱምም አምላክህ ሕያው እግዚአብሔርን በማድጋ ካለው ከእፍኝ ዱቄት በማሰርም ካለው ከጥቂት ዘይት በቀር እንደራ የለኝም። እነሆም ገብቼ ለእኔና ለልጄ እጋግረው ዘንድ በልተ ነውም እንሞት ዘንድ ጥቂት እንጨት እሰበስባለሁ አለች። ኤልያስም እንዲህ አላት። አትፍሪ ይልቅስ ሄደሽ እንዳልሁሽ አድርገ። አስቀድመሽ ግን ከዱቄቱ ለእኔ ታናሽ እጃቶ አድርገሽ አምጭልኝ። ከዚያም በኋላ ለአንቺና ለልጅሽ አድርገ። የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር እንዲህ ይላልና። በምድር ላይ እግዚአብሔር ዝናብ እስከሚሰጥበት ቀን ድረስ ዱቄቱ ከማደጋው አያልቅም፤ ዘይቱም ከማሰሮው አይጎድልም አላት። እርሱምም ሄዳ እንደ ኤልያስ ቃል አደረገች። እርሱምም እርሱም ቤትዋ ብዙ ቀን ሳይጎድል በሉ። በኤልያስም አፍ እንደተነገረው እንደ እግዚአብሔር ቃል ዱቄቱ ከማድጋው አላለቀም። ዘይቱም ከማሰሮው አልጎደለም።

ይህ በእንዲህ እንዳለ የባልቴቲቱ ልጅ ታመመ ትንፋሽም እስኪያጣ ድረስ ደዌው እጅግ ጠናና ታመመ። እርሱምም ኤልያስን የእግዚአብሔር ሰው ሆይ ከአንተ ጋራ ምን አለኝ። ኃጢአቲኝን ታሰብክ ዘንድ ልጄን ትገድል ዘንድ ወደ እኔ መጥተሃልን? አለችው። ኤልያስም ልጄሽን ሰጪኝ አላት። ከብብትዋም ወስዶ ተቀምጦበት ወደነበረው ሰገነት አወጣው። በአልጋውም ላይ አጋደመው። ወደ እግዚአብሔርም አቤቱ አምላኬ ሆይ ልጄዋን በመግደልህ ይህችን ትቀበለኝ የነበረቺቱን ባልቴት እንዲህ ደግሞ እስጫከንሃትን ብሎ ጮኸ። በብላቴናውም ላይ ሦስት ጊዜ ተዘረጋበት። ወደ እግዚአብሔርም አቤቱ አምላኬ የዚህን ብላቴና ነፍስ

ወደ እርሱ ትመለስ ዘንድ እለምንሃለሁ ብሎ ጮኹ። እግዚአብሔርም የኤልያስን ቃል ሰማ። የብላቴናው ነፍስ ወደ እርሱ ተመለሰች። እርሱም ዳነ። ኤልያስም ብላቴናውን ይዞ ከሰገነቱ ወደ ቤት አወረደውና እነሆ ልጄሽ በሕይወት ይኖራል ብሎ ለእናቱ ሰጣት። ሴቲቷም ኤልያስን የእግዚአብሔር ሰው እንደሆንህ የእግዚአብሔር ቃል በእፍህ እውነት እንደሆነ አሁን ዐወቅሁ አለችው።

ከዚች ባልቲት ልንማረው የሚገባ ቁም ነገር የእስራኤል ህዝብ እግዚአብሔርን የሚያስቀይም ሥራ በመሥራቱ የረሀብና የቸነፈር ወዘተ መቅሰፍት ስለታዘዘበት በሚጨነቅበት ወቅት ይህች መበለት ግን የእግዚአብሔርን አገልጋይ ኤልያስን በመቀበሏ ከችግር ከጭንቀት መዳኗን ነው። ነቢዩ ኤልያስም ወደዚች ሴት ሄዶ እንዲሰተናገድ በእግዚአብሔር ታዞ መሄዱ ቅድስና ያላት ሴት ስለሆነች በሱ አማካኝነት በቤቷ በረከት እንደሞላና ከችግሯም እንድትድን ነው። የእግዚአብሔር ወዳጆች ቅዱሳንን መቀበል ወይም የቅዱሳን ወዳጆች ሆኖ መገኘት ለእንዲህ ያለ ጸገና በረከት የሚያበቃ መሆኑን መገንዘብ ተገቢ ነው። ነቢዩ ኤልያስ ነገደ ትውልዱ ከሌዊ ወገን ነው። የአባቱ ስም ኢያሴንዩ ሲሆን የእናቱም ስሟ ቶና ይባላል። ነቢዩ ኤልያስ በተወለደ ጊዜ ብርሃንን የለበሱ አራት ሰዎች ሲሰግዱለትና ሕፃናት በሚጠቀሙበት ጨርቅ ፋንታ በእሳት ሲጠቀሙለት አባቱ አየና እርሱም ወደ ኢየሩሳሌም መጥቶ ይህን ለካህናቱ ነገራቸው።

ይኸ ቁርማሉስ ተራራ አሁን ያለው ገጽታ ይኸን ይመስላል

18.1. የኤልያስ መገለጥ

ነቢዩ ኤልያስ ከሦስት ዓመት ከስድስት ወር በኋላ ለአካባቢ እንዲገለጥ ከእግዚአብሔር ታዘዘና አስቀድሞ የቤቱ አዛዥ አብድዩ የተባለው ሰው በመንገድ ተገናኘው። አብድዩም ነቢዩ ኤልያስ መሆኑን አውቆ በግንባሩ ተደፍቶ ጌታዩ ሆይ ኤልያስ አንተነህን? አለ። ኤልያስም አዎ እኔ ነኝ። ሄደህ ለጌታህ ኤልያስ ተገኝቷል በል አለው። አብድዩም እኔን ባሪያህን እንዲገድለኝ በአካባቢ እጅ አሳልፈህ ትሰጠኝ ዘንድ ምን ኃጢአት አድርጌያለሁ። አምላክህ ሕያው እግዚአብሔርን ጌታዩ ይፈልጋህ ዘንድ ያላከበት ሕዝብ ወይም መንግሥት የለም። ሁሉም በዚህ የለም ባሉ ጊዜ አንተን እንዳላገኙ ሁሉን አምሏቸው ነበር። አሁንም እነሆ ሂድ። ኤልያስን ተገኝ ብለህ ለጌታዩ ንገር ትለኛለህ? እኔም ከአንተ ጥቂት ራቅ ስል የእግዚአብሔር መንፈስ አንሥቶ ወደማላውቀው ስፍራ ይወስድሃል። እኔም ገብቼ ለአካባቢ ስናገር ባያገኝህ ይገድለኛል። እኔም ባሪያህ ከትንሽነቴ ጀምሮ እግዚአብሔርን አፈራ ነበር። ኤልሳቤል የእግዚአብሔርን ነቢያት ባስገደለች ጊዜ መቶውን የእግዚአብሔ ነቢያት ወስጄ አምሳ አምሳውን በዋሻ ውስጥ ሸሽኔ እንጀራና ውኃ የመገባት ችለው። ይህን ያደረግሁት ነገር በውኑ ለጌታዩ አልታወቀምን? አሁንም ሄደህ ኤልያስ ተገኝ ብለህ ለጌታህ ንገር ትለኛለህ። እርሱም ይገድለኛል እያለ በፍራት ቢናገርም ኤልያስ ግን በእግዚአብሔር ታዘዟልና እንዲህ ሲል መለሰለት። በፊቱ የቆምሁት የሠራዊት ጌታ ሕያው እግዚአብሔርን እኔ ዛሬ ለእርሱ እገለጣለሁ እያለ እንዳይጠራጠር አጥብቆ ነገረው። ከዚህ በኋላ አብድዩም አምኖ አካባቢን ሊገናኘው ሄደ ነገረውም።

አካባቢም ኤልያስን ሊገናኘው መጣና ኤልያስን ባየው ጊዜ እስራኤልን የምትገለብጥ አንተ ነህን አለው። ኤልያስም እስራኤልን የምትገለባ ብጡ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ትታችሁ በዓልን የተከተላችሁ አንተና የአባትህ ቤት ናችሁ እንጂ እኔ አይደለሁም። አሁንም ልክህ እስራኤልን ሁሉ በኤልሳቤልም ማዕድ የሚበሉትን አራት መቶ አምሳ የበዓልን ነቢያት አራት መቶም የማምለኪያ ዐጾድን ነቢያት ወደ እኔ ወደ ቀርማሉስ ተራራ ሰብስብ አለው። አካባቢም ወደ እስራኤል ልጆች ሁሉ ልኮ ነቢያቱን ሁሉ ወደ ቀርማሉስ ተራራ ሰበሰቡ። ኤልያስም ወደ ሕዝቡ ሁሉ ቀርቦ እስከመቼ ድረስ በሁለት አሳብ ታክሳላችሁ? እግዚአብሔር

ይኸ ቁርጫፍ ተራራ አሁን ያለው ገጽታ ይኸን ይመስላል

አምላክ ቢሆን እርሱን ተከተሉ። በዓል ደግሞ አምላክ ነው ካላችሁ እሱን ተከተሉ አላቸው። ሕዝቡ ግን አንዲት ቃልም አልመለሱለትም። ኤልያስም ከዚህ በኋላ እንዲህ አለ። ከእግዚአብሔር ነቢያት እኔ ብቻ ቀርቻለሁ። የበዓል ነቢያት ግን አራት ሙቶ አምላ ሰዎች ናቸው። እንግዲህ እውነቱና ውሸቱ ይገለጥ ዘንድ ለመስዋዕት የሚሆናቸው እነርሱ አንድ ወይፈን ይምረጡ። አየበሰቱም ይቆረጡት። በእንጨትም ላይ ያነሩት። በበታቸው እሳት አይጨምሩ። እኔም ሁለተኛውን ወይፈን አዘጋጃለሁ። በእንጨቱም ላይ አኖረዋለሁ። በበታችም እሳት አልጨምርም። እናንተም የአምላካችሁን ስም ጥሩ። እኔም የእግዚአብሔርን ስም አጠራለሁ። ስምቱም በእሳት የሚመልስ አምላክ እርሱ ነው። እርሱም አምላክ ይሁን አላቸው። ሕዝቡም ሁሉ ይህ ነገር መልካም ነው ብለው መለሱ። ኤልያስም የበዓልን ነቢያት እናንተ ብዙዎች ናችሁና አስቀድማችሁ አንድ ወይፈን ምረጡና አዘጋጁ። የአምላካችሁንም ስም ጥሩ በበታቸው እሳት አትጨምሩ አላቸው። ወይፈኑንም ወስደው አዘጋጁ። ከጥዋት እስከ ቀትር ድረስ በዓል ሆይ ስማን እያሉ የበዓልን ስም ጠሩ። ድምጽ አልነበረም። የሚመልስም የለም። በሠሩትም መሰውያ ዙርያ እያነከሱ ያሸበሸቡ ነበር። በቀትርም ጊዜ ኤልያስ እንዲህ አለ። አምላክ ነውና በታላቅ ቃል ጩኸ። ምናልባት አሳብ ይዞታል ወይም ፈቀቅ ብሏል ወይም ወደ መንገዱ ሄደዋል ወይም ተኝቶ እንደሆነ መቀስቀስ ያስፈልገዋል እያለ ይዘብትባቸው ነበር። በታላቅም ቃል ይጮኹ እንደልማዳቸውም ደማቸው እስኪፈስ ድረስ ገላቸውን በስለትና በቀጭኔ ይቧጭሩ ነበር። ቀትርም ካለፈ በኋላ መስዋዕተ ሰርክ እስኪደርስ ትንቢት ይናገሩ ነበር። ድምጽም አልነበረም። የሚመልስና የሚያዳም ጥም አልነበረም።

ከዚህ በኋላ ኤልያስም ሕዝቡን ሁሉ ወደ እኔ ቅረቡ አላቸው። ሕዝቡም ሁሉ ወደ እርሱ ቀረቡ። ፈርሶ የነበረውንም የእግዚአብሔርን መሰውያ ሠራ። ኤልያስም ስምህ እስራኤል ይሆናል የሚል የእግዚአብሔር ቃል እንደደረሰለት እንደ ያዕቆብ ልጆች ነገድ ቁጥር አሥራ ሁለቱን ድንጋዮች ወስዶ ከድንጋዮችም ለእግዚአብሔር ስም መሰውያ ሠራ። በመሰውያውም ዙርያ ሁለት መስፈሪያ እህል የሚይዝ ጉድጓድ ቆፈረ። እንጨቱንም በተርታ አደረገ። ወይፈኑንም በብልት በብልቱ ቆረጠ።

በእንጨቱም ላይ አኖረና አራት ጋን ውኃ መሱ በሚቃጠለው መስዋዕትና በእንጨቱ ላይ አፍስሱ አለ። ደግሞም ድገሙ አለ። እነርሱም ደገመ። እርሱም ሦስተኛም አድርጎ አለ። ሶስተኛም አደረጉ። ውኃውም በመሰውያው ዙርያ ፈሰሰ። ደግሞም ጉድጓዱን በውኃ ሞላው። ከዚህ በኋላ መስዋዕተ ሰርክ በሚቀርብበት ጊዜ ነቢዩ ኤልያስ ቀርቦ አቤቱ የአብርሃምና የይስሐቅ የእስራኤልም አምላክ ሆይ እንተ በእስራኤል ላይ አምላክ እንደሆንህ እኔም ባሪያህ እንደሆንሁ ይህን ሁሉ በቃልህ እንዳደረግሁ ዛሬ ይገለጥ። አንተ አቤቱ አምላክ እንደሆንህ ልባቸውንም ደግሞ እንደመለሱህ ይህ ሕዝብ ያውቅ ዘንድ ስማኝ። አቤቱ ስማኝ አለ። ከዚህ በኋላ የእግዚአብሔር እሳት ወረደች። የሚቃጠለውንም መስዋዕት፤ እንጨቱንም ድጋዮችንም አፈሩንም በላች። በጉድጓዱም ውስጥ ያለውን ውኃ ጠጣች። ሕዝቡም ሁሉ ያንን ባዩ ጊዜ በግምባራቸው ተደፍተው እግዚአብሔርን እርሱ አምላክ ነው አሉ። ኤልያስም ከበዓል ነቢያት አንድ ሰው እንዳያመልጥ ያዙ አላቸው። ያዟቸውም። ወደቂሶን ወንዝ ወስዶ። በዚያ አንድ ሳያመልጥ አስፈጅቷቸዋል።

ከዚህ በኋላ ኤልያስ አክዓብን የዝናቡ ውሽንፍር እጅግ ጎይለኛ ነውና ተነሥተህ ውጣ ብላ ጠጣም አለው። አክዓብም ሊበላና ሊጠጣ ወጣ። ኤልያስም ወደቀርሜሎስ እናት ወጣና ፊቱንም በጉልበቱ መካከል አድርጎ በግንባሩ ተደሩ። ብላቴናውንም ወጥተህ ወደ ባህሩ ተመልከት አለው። ወጥቶ ተመልክቶም ምንም የለም አለ። እርሱም ሰባት ጊዜ ተመላለሰ አለው። ብላቴናውም እንዳለው ሰባት ጊዜ ተመላለሰ። በሰባተኛውም ጊዜ እነሆ የሰው እጅ የምታህል ታናሽ ደመና ከባሕር ወጣች አለ። እርሱም ወጥተህ አክዓብን ዝናብ እንዳይከለክልህ ሰረገላህን ጭነህ ውረድ ብለህ ንገረው አለው። ከጥቂት ጊዜም በኋላ ሰማዩ ከደመናውና ከነፋሱ የተነሣ ጨለመ። ብዙም ዝናብ ሆነ። አክዓብም በሰረገላው ተቀምጦ ወደ ኢይዝራኤል ሄደ። የእግዚአብሔርም እጅ በኤልያስ ላይ ነበረች። ወገቡንም አሸንግጦ ወደ ኢይዝራኤል እስኪገባ ድረስ በአክዓብ ፊት ይርጥ ነበር። መጽ ነገሥ ቀዳማ 1፩+፩-፵፮።

በዚህ በቀርሜሎስ ተራራ ነቢዩ ኤልያስ በእግዚአብሔር ኃይል ያደረገው ተአምራት ስንመለከት ከዚህ ታላቅ መንፈሳዊ ነቢይ ብዙ አብነት ሊሆን የሚችል ትምህርት ልናገኝ እንችላለን። ኤልያስ እንደኛ ሰው

ነው። ነገር ግን ይህን ሁሉ ሊሠራ የቻለው ሰዎች እውነተኛውን መንገድ ትተው ለእግዚአብሔር የሚገባውን አምልኮት ለማይጠቅም ጣዖት በመስጠታቸው ነው። መንፈሳዊ ቅንፃት የነበረው ይህ ነቢይ በሥጋዊ ዓይን ለሚመለከቱት ክፍሎች ብቻውን ቢሆንም ሁሉን ቻይ እግዚአብሔርን በመያዙ ብዙዎችን ድል አድርጓል። ከእርሱ ብቸኝነት ከሌሎቹ ብዛት የተነሣ በእነርሱ ሳይዋጥ እውነተኛ ሃይማኖቱን ለብዙዎቹ ገልጧል።

ዛሬም ቢሆን የኤልያስን አምላክ የሚያመልክ ምእመን ብዙዎቹ ቢበድሉ፤ እርሱም ብቻውን ከመቅረት ደረጃ ቢደረስ እውነተኛ ማንነቱን /ሃይማኖቱን/ ለብዙዎቹ ሊገልጥ ይገባል። ብቸኛ ነኝ እነሱን ልበሰ ላቸው በማለት ሊያመነታ አይገባውም። ሌላው በእነሱ ተቃራኒ ሲከተሉ ላቸው የነበረውን ሕዝብም ጥፋቱን ዐውቆ የእግዚአብሔርን አምላክነት አምኖ በቃሉ እንዲኖር አድርጎታል። የዛሬም ሰው ለአምላኩ ቀናዒ ከሆነ የእግዚአብሔርን መንገድ በሚገባ ከተከተለ እራሱን ከማዳን አልፎ ሌሎች ስህተተኞችንም ሊያድን ይችላልና ሌላውንም ለማዳን ሃይማኖታዊ አቋማችን ጽኑ ሊሆን ይገባል።

18.2. የንጉሡ ባለሟል አብድዩ

በኃጢአተኞች መካከል ደጋግ ሰዎች ሳይታወቁ ይኖራሉ። በዚህ በኤልያስ ዘመን ኤልሳቤል የንጉሡ የእክዓብ ባለቤት የእግዚአብሔርን ነቢያት ባስገደለች ጊዜ አብድዩ መቶ ሃምሳ የሚያህሉትን የእግዚአብሔር ነቢያት አምሳ አምሳውን እየከፈለ በዋሻ ውስጥ ሸሽጋቸው። እንደራና ውኃ እየላከ ይመግባቸው ነበር። አብድዩ አመጽና ግፍ በሚፈጸምበት ሰዓት ከፍተኛ ባለሥልጣን ሆኖ የጭከና ሥራ ከሚሠሩ ሰዎች ጋራ ተባባሪ አልነበረም። አብድዩ ከልጅነቱ ጀምሮ እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ነበር። ይህም በመሆኑም ሌላው ለጥፋት ሲሯሯጥ እሱ ግን ሰውን ከችግር ለማዳን ይጣጣር ነበር። ሰው ሁሉ በዘመኑ በሠራው ሥራ ይታወሳል። ደግ ከሆነ በደግነቱ ክፉም ከሆነ በክፉቱ ይገለጻል። በመጀመሪያ ስሟ የተጠቀሰው በክፉት ተወዳዳሪ ያልነበራት ኤልሳቤል የእግዚአብሔርን ነቢያት ማስገደል ሳይበቃት በነቢዩ ኤልያስ አማካኝነት ያንን የሐሰት ነቢያት በሰይፍ እንደተገደሉ በሰማች ጊዜ ኤልሳቤል እንዲህ ብላ ዝታበት ነበር። «ነገ በዚህ ጊዜ ነፍሱህን ከእነዚህ እንደ አንዲቱ ነፍስ

ባላደርጋት አማልክት ይህን ያደርገብኝ። ይህንም ይጨምሩብኝ» በማለት መልእክተኛ ወደ ኤልያስ ልካ ነበር።

ነገር ግን የኤልያስ ሕይወት በእግዚአብሔር ኃይል የተጠበቀ ስለሆነ ዛቻዋ ከንቱ ይሁን እንጂ ይህቺ አመጽኛ ሴት ኤልያስን መግደል ባይሆን ጎላት ንጹሐን ሰው ናቡቴን አስገደለች። ጳጉረ+፲፪። ነቢዩ ኤልያስም በመጨረሻ ስለዚህች ክፉ ሴት አሟሟት ሲናገር በኢይዝራኤል ቅጥር አጠገብ ኤልሳቤልን ውሾች ይበሉአታል ብሎ ተናገረ። ጳጉረ+፳፫።

ከነቢያት ልጆች አንዱ ኤልሳቤል ኢዩን ይቀበል ዘንድ የላከው ስለኤልሳቤል አሟሟት ሲናገር ኤልሳቤልንም በኢይዝራኤል እርሻ ውሾች ይበላታል። የሚቀበራትም አታገኝም አለ። ጳጉረ+፲፮። በመጨረሻም ምንም ቢቆዩ በሰፈሩት ቁና ይሰፈራሉና እስካሁን የንጹሐን ሰዎች ደም ስታፈስ የቆየች ኤልሳቤል እሷም በተራዋ ደሟ የሚፈስበት ሰዓት ሲደርስ ኢዩ እንዲበቀላት ወደ ኢይዝራኤል መጣ። ኤልሳቤልም መምጣቱን በሰማች ጊዜ አይንዋን ተኳለች። ራስዋንም አስጌጠች። በመስኮትም ዘልቃ ትመለከት ነበር። ኢዩም በበሩ ሲገባ ጌታውን የገደለ ዘምሪ ሆይ ሰላም ነውን አለቸው። ፊቱንም ወደመስኮቱ እንስቶ ከእኔ ጋር ማን ነው አለ። ሁለቱም ሦስቱም ጃንደሮች ወደ እርሱ ተመለከቱ። እርሱም ወደታች ወርውሯት አለ። እነሱም ወረውሯት ደሟም በግንባና በፈረሶቹ ላይ ተረፏ። ረገጧትም ኢዩም በገባ ጊዜ በላ ጠጣም። ከዚያ በኋላ ይህችን የተረገመች የንጉሥ ልጅናትና ቅበሯት አለ። ሊቀብሯት በሄዱ ጊዜም ከእናትዋ፣ ከእግርዋ፣ ከመዳፏም በቀር አላገኘችም። በባሪያው በተስብያዊው ኤልያስ በኢይዝራኤል እርሻ የኤልሳቤልን ሥጋ ውሾች ይበላሉ። የኤልሳቤል ሬሳ በኢይዝራኤል እርሻ መሬት ላይ እንደፍግ ይሆናልና ማንም ይህችን ኤልሳቤል ናት ይል ዘንድ አይችልም ብሎ የተናገረው የእግዚአብሔር ቃል ይህ ነው አለ። ጳጉረ+፴፱።

18.3. አጸደ ናቡቴ (ጾኒን) አይንገኒን

አጸደ ናቡቴ ወይም ጾኒን የተባለ ቦታ በኢይዝራኤላዊው ሜዳ የምትገኝ እነስተኛ ከተማ ናት። ይች ከተማ በቀድሞ ዘመን እክዓብ ንጉሥ በነበረበት ጊዜ ቦታዋ ወይም ርስትነቷ የናቡቴ ስለነበረች እክዓብ ናቡቴን በቤቴ አቅራቢያ ነውና የአትክልት ቦታ አደርገው ዘንድ የወይን ቦታህን

ስጦች። ስለእርሱም ከእርሱ የተሻለ የወይን ቦታ እስጥሃለሁ ወይም ብትወድ የግምቱን ገንዘብ እስጥሃለሁ ብሎ ተናገረው። ናቡቴም አክዓብን የአባቶቹን ርስት እስጥህ ዘንድ እግዚአብሔር ያርቅልኝ አለው። ኢይ ዝራኤላዊውም ናቡቴ የአባቶቹን ርስት አልሰጥም ብሎ ስለተናገረው አክዓብ ተናደደ። ወደ ቤቴ ገባ። በአልጋውም ላይ ተጋድሞ ፊቱን ተሸ ፋፈነ። እንጀራም አልበላም። ሚስቱም ኤልሳቤል ወደ እርሱ መጥታ ልብህ የሚያዝን እንጀራስ የማትበላ ስለምንድን ነው አለችው። ኢይዝ ራኤላዊውን ናቡቴን የወይንህን ቦታ በገንዘብ ስጦች ወይም ብትወድድ በፈንታው ሌላ የወይን ቦታ እስጥሃለሁ ብዩ ተናገርሁት። እርሱ ግን የወይን ቦታዬን አልሰጥም ብሎ ስለመለሰልኝ ነው አላት። ሚስቱም ኤልሳቤል አንተ አሁን የእስራኤልን መንግሥት ትገዛለህ? ተነሣ እንጀራ ብላ። ልብህም ደስ ይበላት። የኢይዝራኤላዊውን የናቡቴን የወይን ቦታ እስጥሃለሁ አለችው። መጽ ነገሥ ቀዳማ ምዕ ፳፥፩።

ከዚህ በኋላ ናቡቴ የሚገደልበት የውሸት ወንጀል በማጠናቀር እግ ዚአብሔርና ንጉሥን ሰድሷል በሚል የሐሰት ምስክር አቅርበው እንዳይ ሰግዱለት በተገኙል ደብዳቤ አስጸፋ ናቡቴን በግፍ አስገደለችው። «ሴት የላከው ሞት /ጅብ/ አይፈራም» እንደሚባለው ኤልሳቤል የላከቻቸው ሰዎችም ናቡቴን ለመግደል ወደኋላ አላሉም። እርሷም የናቡቴን መገደል ካስፈጸመች በኋላ ወደባልዋ ወደአክዓብ ቀርባ ናቡቴ ሞቷል። በገንዘብ ወይም በምትክ እምቢ ያለውን የወይን ቦታ ተነሥና ውሰድ አለችው። አክዓብም የናቡቴን መሞት እንዳረጋገጠ ወደ ናቡቴ የወይን ቦታ ገብቶ እየተዘዋወረ በማየት ይደሰት ነበር። ዳሩ ግን ልብና ኩላሊትን የሚመ ረምረው እግዚአብሔር የናቡቴን የደም ጩኸት ሰማ። ቃሉም ወደ ነቢዩ ኤልያስ ተላለፈ። ተነሥተህ በሰማርያ የሚኖረውን የእስራኤልን ንጉሥ አክዓብን ተገናኘው። ይወርሰው ዘንድ በናቡቴ የወይን ቦታ ውስጥ አለ። እግዚአብሔር እንዲህ ይላል። ገድለህ ወሰድኸው ብለህ ንገረው። ደግሞም እግዚአብሔር እንዲህ ይላል። ውሾች የናቡቴን ደም በላሱበት ስፍራ የእንተንም ደም ውሾች ይልሱታል ብለህ ንገረው አለው። እግዚአብሔርም በነቢዩ አድሮ እንደተናገረው በሰፈሩት ቁና ይሰፈራል እና የእስራኤል ንጉሥ አክዓብ ራማት ዘገለጻድ በተባለው ቦታ ከሰርያ ውያን ጋራ ሲዋጋ ከሰርያውያን ወገን እንዲ ድንገት ቀስቱን ገትሮ

የእስራኤልን ንጉሥ አክዓብን በጥሩ ልብስ ከመጋጠሚያው በኩል ወጋውና ከዚህ በኋላ ሰረገላ የሚነዳውን ሰረገላውን መልሰህ ንዳ። ተወ ግቻለሁና ከሰልፉ ውስጥ አውጣኝ አለው። በዚያም ቀን ሰልፍና ውጊ ያው በጣም በርትቶ ነበርና ሞተ። የቁስሉም ደም በሰረገላው ውስጥ ፈሰሰ። በሠራዊቱም መካከል ፀሐይ ስትገባ ንጉሡ ሞቷልና እያንዳንዱ ወደከተማው እያንዳንዱም ወደ አገሩ ይሂድ የሚል ጩኸት ሆነ። ወደ ሰማርያም መጡ። ንጉሡንም በሰማርያ ቀበሩት። አመንዝሮች በታጠ ቡበት በሰማርያ ኩሬ ሰረገላውን አጠቡት። እግዚአብሔርም እንደተናገ ረው ቃል በሰረገላው ላይ የፈሰሰው ደም በውኃ ሲታጠብ ውሾች ደሙን ላሱት። መጽ ነገ ፳፪፥፴፱-፴፱

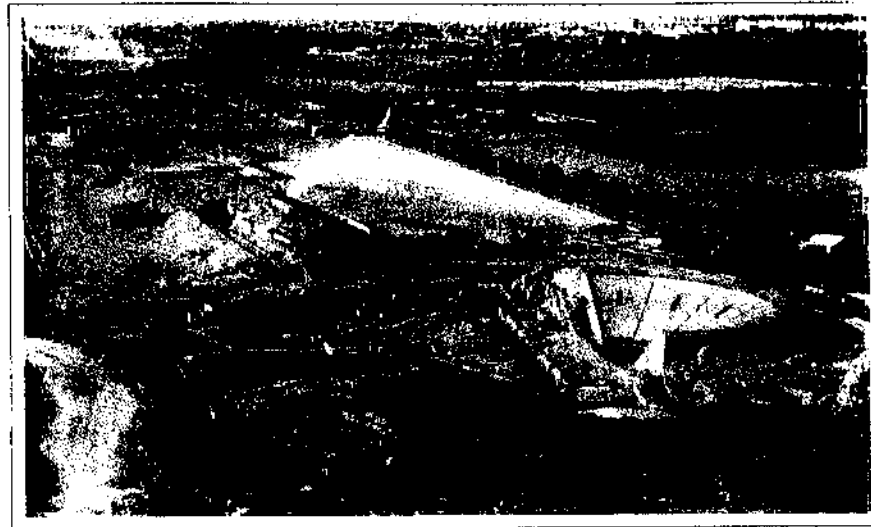
አጸደ ናቡቴ በአሪቱ ዘመን ይህን የመሰለ ግፍ የተፈጸመባት ስትሆን በዘመ ወንጌል በአዲሱ ኪዳን ደግሞ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ከተማ ዐሥር ለሞጸሞችን ፈውሰበታል። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም በገሊላና በሰማርያ መካከል ሲያልፍ ወደ አንዲት መንደርም ገባ። በሩቅ የቆሙት ዐሥር ለምጸሞች ተገናኙት። እነርሱም እየጮኹ ኢየሱስ ሆይ አቤቱ ማረን አለ። ጌታም እነሱን አይቶ ሂደና ራሳችሁን ለካህናት አሳዩ አላቸው። እነሆም ሲሄዱ ከእነርሱም አንዱ እንደተፈወሰ ባዩ ጊዜ በታላቅ ድምጽ እየጮኹ እግዚአብሔርን እያከበረ ተመላለሰ። እያመለገነውም ከእግሩ ፊት በግንባሩ ወደቀ። እርሱም ሳም ራዊ ነበረ። ኢየሱስ ክርስቶስም መልሶ ዐሥሩስ አልነጹምን ዘጠኙ ወዴት አሉ? ከነዚህ ከልዩ ልዩ ወገን በቀር እግዚአብሔርን ሊያከብሩት የተመለሱ አልተገኙም አለ። እርሱም ተነሣና ሂደ! እምነትህ አድኖሃል አለው።» ሉቃ ፲፭፥፲፩-፲፮ ከዐሥሩ አንድ ሰው ብቻ ሲያመለግን ዘጠኙ እንዴት ማመስገን አቃታቸው። በመጀመሪያ እንዲያድናቸው ለመነት። ካዳናቸው በኋላ ምስጋናውን እንዴት ነሱት። ድኖ ከመጥፋት ያድነን፤ አሜን።

ምዕራፍ ዐሥራ ዘጠኝ

19. ፊልጵስ ቂሳርያ

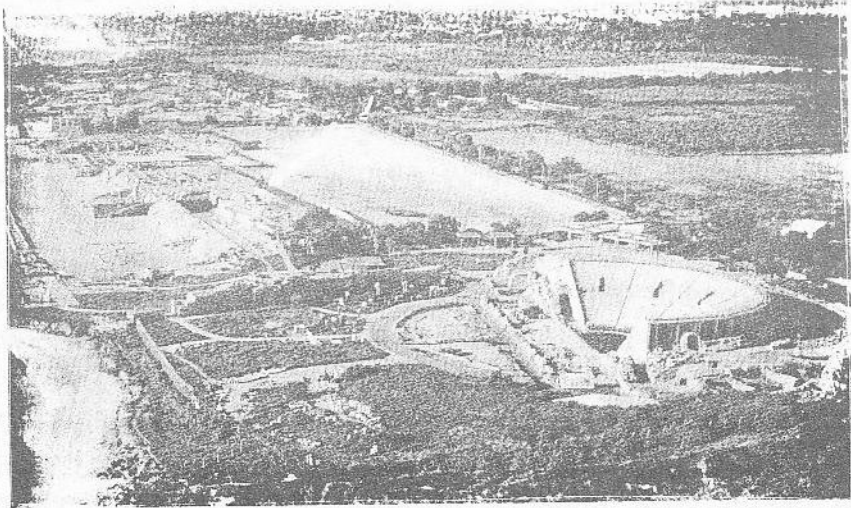
ፊልጵስቂሳርያ የሚገኘው ከባሕረ ጥብርያዶስ በላይ በዩርዳኖስ ምንጭ አጠገብ በሄርሞን ተራራ ስር የሚገኝ ቦታ ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን በአልጋይድ እየተባለ ይጠራ ነበር። ሮማውያን ፓን የተባለ ጣያታቸውን በዚህ ቦታ ያመልኩበት ስለነበር በዚህ ምክንያት ፓኒያስ እየተባለ ይጠራ ነበር። በኋላ ፊልጵስ ቂሳርያ ተብሎ ተጠራ። እስከ አሁንም በዚህ ስም እየተጠራ ይኖራል። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ብርሃነ መለኮቱን በደብረ ታቦር ከመግለጡ በፊት ወደዚህ መጥቶ የሰውን ልጅ ማን እንደሆነ ይለታል ብሎ ሐዋርያትን የጠየቀበትና እነሱም እያንዳንዱ መጥምቁ ዮሐንስ ሌሎችም ኤልያስ ሌሎችም ኤርምያስ ወይም ከነቢያት አንዱ ነው ይላሉ በማለት የሕዝቡን ስሜት የገለጡበትና ቅዱስ ጴጥሮስም «አንተ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ነህ በማለቱ ሥልጣን ክህነትን የተቀበለበት ቦታ ነው። «በምድር የምታስረው በሰማያት የታሰረ ይሆናል። በምድር የምትፈታው ሁሉ በሰማያት የተፈታ ይሆናል።» በማለት። ማቴ. ፲፮፡፲፱፣ ፲፱፡፲፱፣ ማቴ. ፲፮፡፲፭።

እንግዲህ ጌታ በዚች የቂሳርያ ከተማ በነበረች ቦታ ብለራሉ ምንነት ሰዎች ምን እያሉ እንደሚጠሩትና ቅዱስ ጴጥሮስ ከሌሎች ሁሉ ተለይቶ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ አረጋግጦ ሲመሰክር አንተ የማትናወጥ አለት ነህ። በአንተ ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራታለሁ ማለት የሃይማኖት አባት ትሆናለህ። የሃይማኖት መሪ አለቃ ከሁሉ በላይ አድርጌ ሹሜሃለሁ። የእምነት ጠላቶች አንተን መቃወም አይችሉም። ስልጣንህ ረቂቅ ነው። አጋንንትና መናፍቃን አያሸንፉህም። ማሰርም መፍታትም የምትችልበት ሰማያዊ ጎይል፤ ሰማያዊ ሥልጣን ሰጥቼሃለሁ ከሁሉ በላይ አድርጌሃለሁ ብሎ የመጨረሻውን ሥልጣን ያስረከበበት ቅዱስ ቦታ ነው።

ይሽ ሥፍራ ቂሳርያ ሲሆን የጥንቱ ወደብና ከተማ ነበረች

ታሪክ ነጋሪ የመንገድ መሪ

ይኸ ሥፍራ ቂሳርያ ሲሆን የጥንቱ ወደብና ከተማ ነበረች

ምዕራፍ 4ያ

20. ደብረ ታቦር

ደብረ ታቦር በምድረ እስራኤል ሰሜናዊ ክፍል ከናዝሬት በስተቀኝ ከኢይዝራኤላዊ ሜዳ ወደ ሰሜን አቅጣጫ በኩል በንፍታሌም በይሳኮርና በዛብሎን ዕጣ መካከል የሚገኝ ረዥም ተራራ ነው። በዘመነ መሳፍንት በባርቅና ዲቦራ አማካኝነት ከፍተኛ ጦርነት ተካሂዶበታል። በአሶር በነገሠው በኪንጓን ንጉሥ በኢያቡስ እጅ የእስራኤልን ልጆች እግዚአብሔር አሳልፎ ሰጣቸው። የሠራዊቱም አለቃ በአሕዛብ ሥርዓት የተቀመጠው ሲሳራ ዘጠኝ መቶ የብረት ሰረገሎች ነበሩትና የእስራኤልን ልጆች ለሃያ ዓመት ያህል እጅግ አስጨንቆ ገዛቸው። የእስራኤል ልጆችም ሲብስባቸው ወደ እግዚአብሔር ጮኹ። በዚያን ጊዜም ነቢይቱ ዲቦራ በእስራኤል ላይ ትፈርድ ነበረች። የምትፈርደውም በተራራማው በኤፍራም አገር በራማና በቤቴል መካከል ካለው የዲቦራ ዛፍ ከሚባለው ከዘንባባው በታች ተቀምጣ ነበር። የእስራኤልም ልጆች ወደ እርሶዋ ለፍርድ ይወጡ ነበር። የአቢኒሌምን ልጅ ባርቅን ጦርታ የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር አዝዞሃልና ከንፍታሌምና ከዛብሎን ልጆች ዐሥር ሺሕ ሰዎች ይዘህ ወደ ታቦር ተራራ ወጣ። አኔም የኢያቡስን ሠራዊት አለቃ ሲሳራን ሰረገሎቹንም ሕዝቡንም ሁሉ ወደ አንተ ወደቂሶን ወንዝ አስጠየቃለሁ። በእጅህም አሳልፌ እስጠየቃለሁ ብሎ አላዘዘህምን? አላቸው። በዚህን ጊዜ ባርቅ ግራ ገባው ነገሩ ከበደው መልካም ብሎ በመቀበል ፈንታ ልቡ አልደፈረም። ሆኖም መልስ መስጠት ስላለበት አንቺ ከእኔ ጋር ብትሄጂ እሄዳለሁ። አንቺ ካልሄድሽ ግን አልሄድም አላት። በእውነት ከአንተ ጋር እሄዳለሁ። ግን እግዚአብሔር ሲሳራን በሴት እጅ አሳልፎ ይሰጣልና ለአንተ ክብር አይሆንም አለቸው። ይህን ብላም አልቀረችም። ዲቦራ ከባርቅ ጋር ወደ ቃዴስ ሄደች። በፊትም ዛብሎንንና ንፍታሌምን ወደቃዴስ ጠራቸው። ዐሥር ሺሕም ሰዎች ተከትለውት ወጡ። ዲቦራም ከእርሱ ጋር ወጣች። ባርቅ ወደ ታቦር ተራራ እንደወጣ ለሲሳራ ነገሩት። ሲሳራ ጠላት እንደ መጣበት ስለታወቀ መከላከል ግዴታው ሆነ። በዚህ መሠረት ሲሳራ ዘጠኝ መቶ የብረት ሰረገሎች አብረውት የነበሩትን ሕዝብ ሁሉ

ወደቂሶን ወንዝ ለበሰባቸው። ዲቦራ ባርቅን እግዚአብሔር ሲሳራን በእጅህ አሳልፎ የሚሰጥበት ቀን ዛሬ ነው። ተነሣ እግዚአብሔር በፊትህ ወጥቷል አለቸው። ባርቅም ዐሥር ሺሕ ሰዎች ተከትለውት ከታቦር ተራራ ወረደ። እግዚአብሔር የሲሳራን ሰረገሎችም ሠራዊቱንም ከባርቅ ፊት በሰይፍ ስለት አስደነገጠ! መታቸውም። ሲሳራም ከሰረገላው ወርዶ በእግሩ ሸሸ። ባርቅም ሰረገሎችንና ሠራዊቱን እስከ ለሪስት ድረስ አባረራቸው። የሲሳራ ሠራዊት በሰልፍ ካሉት አንዱ እንኳን ሳይቀር ወደቀ። ሲሳራ መድረሻ አጣ። በዚያን ጊዜ መሬት ተከፍታ ብትውጠው ምንኛ ደስ ባለው ነበር።

የሰው ልጅ ቀን ሲከፋበት ጊዜ ሲከብደው ወደ ጌላ ተመልሶ ያሳለፈው ተድላ ደስታ ሁሉ በዚህች ቅንጣት ሰዓት ትዝታና ህልም ብቻ ሆኖ ይቀራል። ሲሳራ ሠራዊቱ ሁሉ አልቆበት ብቻውን ቀርቶ በግራ በቀኝ በጠላት ተከሶ በፍርሃትና በጭንቀት ተውጦ ሳለ ትዝያለውና የታወሰው ነገር ቢኖር በእሦር ንጉሥ በኢያቡስና በቀንያዊው በሐቤር ቤት መካከል በሰላም ያሳለፈው ጊዜ ነው። ሲሳራ ከፍርሃት ብዛት የተነሣ ሮጦ ያመለጠ መስሎት ከድጡ ወደ ማጡ እንዲሉ ሮጦ ወደ ጠላት ቤት ወደ ሐቤር ሚስት ወደ ኢዩዔል ድንኳን ደረሰ። ኢዩዔልም ሲሳራን ግባ ጌታዬ ሆይ ብላ ነገሯን በልቧ ሰውራ እንዳያውቅባት በትህትና ተቀበለችው። እንዳይጠራጠርም አጽናናቸው። ወደ ድንኳንዋ ገባ። ሥጋዊ ሰው በመሆኑም በልቧ ያሰበችለትን የምትድግሰ ሊያውቅ አልቻለም። እንደምትረዳውም መሰለው። በመጎናጸፊያው ሸፈነችው፤ ደበቀችው። ሲሳራ በጦርነቱ ሲዋጋና ሲሮጥ ውሎ ስለደከመውና ተርሶ ተጠምቶም ስለነበር እባክሽን የምጠጣውን ውኃ ስጭኝ አላት። እሷም ደስ እያላት በፍጥነት ወተት ሰጠችው። ተቀብሎም ጠጣና ማንም በዚህ ሰው አለን ብሎ ቢጠይቅሽ የለም በይዘላት። እሷም በዚህ አታስብ ማንም ቢመጣ አልናገርም ተኛ አለችው። ሲሳራም ከመድከሙ የተነሣ በተደበቀበት እንዳለ እንቅልፍ ይዞት ተኛ። ከዚህ በኋላ የእስራኤልን ሕዝብ ለሃያ ዓመታት ሲያሰቃያቸው የነበረ ጠላት ስለሆነ በከባድ እንቅልፍ መያዙን ካረጋገጠች በኋላ ካስማውን በጀሮው አስጠግታ ከመሬት አጣብቃ ገደለችው።

ከዚህ በኋላ የአስራኤል ሕዝብ ለአርባ ዘመናት ያህል ከጠላት ድነው እፎይታ አግኝተዋል። በዘመነ ሐዲስ ደግሞ በዚህ ተራራ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ ዘጠኙን ከተራራው ስር /ከእግረ ደብር/ ትቶ ጴጥሮስ የሐንስና ያዕቆብን ሦስቱን ብቻ ይዞ ወጥቶ ከነቢያቱ መሴና ኤልያስን አምጥቶ በፊታቸው ብርሃን መልኮቱን ገልጸበታል። የአብ የባሕርይ ልጅ መሆኑንም አስመስክርበታል።

ዳዊት አስቀድሞ በትንቢቱ ስለዚህ ተራራ «ታቦር ወአርሞንኤም በስመዚአክ ይትፊስሁ፤ ታቦርና አርሞንኤም በአንተ ስም ይደሰታሉ» መዝ.፱፰+፳፬ በማለት ተናግሯል። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ምስጢረ መንግሥቱን ስለገለጠበት ፍጹም ደስታ ታይቶበታል። ቅዱስ ጴጥሮስም «እኛ በቅዱሱ ተራራ ከአርሱ ጋር ሳለን ይህ ድምጽ ከሰማይ ሲወርድ ሰማን። የተሰማው ድምፅ ምን ነበር? እንግዲህ ቅዱስ ጴጥሮስ በሚያስተምርበት ጊዜ በዚህ ቅዱስ ተራራ የተደረገውን ኃይል ለማስረዳት ምስክርነቱን ለመግለጽ የአርሱን ግርማ አይተን እንጂ በብልሃት የተፈጠረውን ተረት ሳንከተል የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ኃይልና መምጣት እናሳውቃችኋለሁ። ከገናናው ክብር በአርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው።።። ፪ጴጥ. ፩+፲፮ የሚል ነበር።

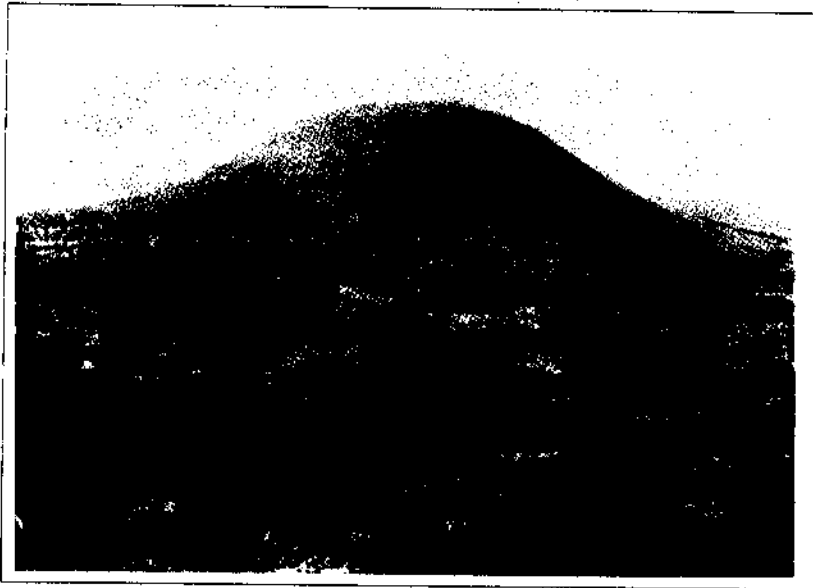
ከስድስት ቀንም በኋላ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጴጥሮስና ያዕቆብ ወንድሙንም የሐንስን ይዞ ወደ ረጅም ተራራ ብቻቸውን አወጣቸው። በፊታቸውም ተሰወጡ። ፊቱም እንደ ፀሐይ በራ። ልብሱም እንደ ብርሃን ነጭ ሆነ ። እነሆም መሴና ኤልያስ ከአርሱ ጋር ሲነጋገሩ ታዩ አቸው ጴጥሮስም መልስ ኢየሱስን ጌታ ሆይ በዚህ መሆን ለእኛ መልካም ነው። ብትወድስ በዚሁ ሦስት ዳስ አንዱን ለአንተ አንዱንም ለመሴ አንዱንም ለኤልያስ እንሥራ አለ። እርሱም ገና ሲናገር እነሆ ብሩህ ደመና ጋረዳቸው። እነሆም ከደመናው በአርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው። እርሱን ስሙት የሚል ድምፅ መጣ። ደቀመዛሙርቱም በፊታቸው ወደቁ። እጅግ ፈርተው ነበር። ጌታ ኢየሱስም ቀርቦ ዳስላቸውና ተነሡ። አትፍሩም አላቸው። ዓይናቸውንም አቅንተው

ሲያዩ ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ በቀር ማንንም አላዩም። ከተራራውም በወረዱ ጊዜ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የሰው ልጅ ከሙታን እስኪነሣ ድረስ ያያችሁትን ለማንም አትናገሩ ብሎ አዘዛቸው። ማቴ.፲፯+፩-፱፤ ማር.፱+፪-፲ ሉቃ.፱+፳፰-፴፮። ዘጠኙን ከእግረ ደብር ትቶ ሦስቱን ብቻ ይዟቸው የወጣ ስለምን ነው ቢሉ በይሁዳ ምክንያት ነው። ይዞት እንዳይወጣ «የአትትዎ ለኃጥኦ ከመኢይርአይ ስብሐተ እግዚአብሔር የእግዚአብሔር ምስጋና /ክብር/ እንዳያያ ኃጢአተኛውን ያስወግዱ ታል» ተብሎ ትንቢት ተነግሮበታል። ለይቶም እንዳይተወው ከምስጢረ መንግሥቱ /መለኮቱ/ ለይቶ ቢተወኝ ከሞቱ ገባሁበት እንዳይል /ምክንያት ለመንሳት/ነው። ነገር ግን በርዕስ ደብር ለሶስቱ የተገለጸ ምስጢር በእግረ ደብር ላሉ ለዘጠኙም ተገልጦላቸዋል። ቀድሞ በአራቱ ዘመን በደብረ ሲና ለሰባ ሊቃናት የተገለጸ ምስጢር በከተማ ለነበሩት ለኤልዳድ ለሙልዳድ እንደተገለጸ። ተራራ የወንጌል ምሳሌ ነው። ተራራ ሲወጡት አቀበቱ በጣም ያደክማል። ከወጡት በኋላ ግን ግጫውን ቅጠሉን ዛፋን ሲያዩ ደስ ያሰኛል። ወንጌልም ሲማሯት ታደክማለች በኋላ ግን ጽድቅና ኃጢአትን ለይታ ስታሳታውቅ ደስ ታሰኛለች። ተራራ የመንግሥተ ሰማያት ምሳሌ ነው። ተራራ በብዙ ድካም እንደሚወጣ መንግሥተ ሰማያትም በብዙ ድካምና መከራ ይገቡበታልና። «አስመ በብዙኅ የማ ሀለወን ንባኦ ለመንግሥተ እግዚአብሔር፤ የእግዚአብሔር መንግሥት በብዙ ድካም እንገባ ዘንድ አለን» እንዲል። ግብ. ፲፬+፳፪። ደብረ ታቦርን በሐዋርያት ሲኖዶስ ታቦር ብለው ጠቅሰውታል።

መሴና ኤልያስን ያመጣበት ምክንያትም መሴ «ጌታ ሆይ ፊትህን ለማየት አወዳለሁ ቢለው ገጽየሰ ኢያሱተርኢ ለከ ወጽኅረሰ ትሬኢ፤ መስዋዕት ሁኔ በምቀርብበት ጊዜ በደብረ ታቦር እገልጽልሃለሁ እንጂ ፊቴን አታይም ብሎት ነበርና፤» ኤልያስንም አንተንስ ትከውነኒ ለማዕትየ በደኃሪ መዋዕል፤ በኋለኛው ዘመን ምስክራ ትሆናለህ ብሎት ነበርና። በመሆኑም ሁለቱን ነቢያት ወደ ደብረ ታቦር በማምጣት የገላላቸውን ቃል ኪዳን ፈጸመላቸው። አራት ዘጸ. ፴፫+፲፱-፳፩ በኋላ ፊቴን ታያለህ

ያለው ረቂቅ አምላክ ሥጋ ለብሶ በክበብ ትሰብእት ወደዚህ ዓለም ሲመጣ መሆኑ ያመለክታል።

ደብረ ታቦር በአሁኑ ጊዜ ግሪኮችና ላቲኖች ቤተክርስቲያን ሠርተውበታል። ቱሪስቱ በየጊዜው እየሄደ ይገበኛል። ከተራራው ወጥቶ ግራና ቀኝ ሲመለከቱት ምድር ሁሉ ግልጥ ብሎ ይታያል። ተራራው በሙሉ በዛፍ የተሸፈነ ነው ። ልምላሜው ውበቱ እጅግ ያምራል።

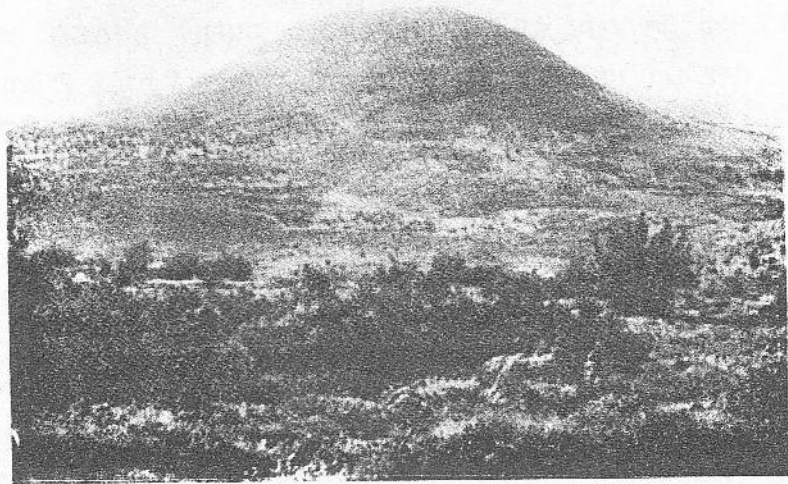
ደብረ ታቦር ተራራ በበጋ ወራት ሲያይ ይህንን ይመስላል

ምዕራፍ 49 አንድ

21. ናዝሬት ከተማ

የናዝሬት ከተማ ከደብረ ታቦር ወደ ምዕራብ አቅጣጫ ሆኖ ማዶ ለማዶ ትይዩ በገሊላ አውራጃ ውስጥ ትገኛለች። የእመቤታችን ጠባቂና አገልጋይ የነበረው ዮሴፍ ቤቱ በዚች ከተማ ነበር። ለድኅነት ዓለም የተመረጠች እመቤታችን ዐሥራ ሁለት ዓመት በቤተ መቅደስ ከኖረች በኋላ ለአቅመ ሔዋን ሰለደረሰች ቤተ መቅደሳችንን ታስደፍርብናለች ብለው አይሁድ በምቁኝነት ከቤተ መቅደስ እንድትወጣ ለሊቀ ካህናቱ ለዘካርያስ አመለከቱ። በዚህን ጊዜ ሊቀ ካህናቱ ዘካርያስ ወደ እግዚአብሔር አመለከተ። እግዚአብሔርም ከነገደ ይሁዳ ወገን የሆኑ ሚስቶቻቸው የሞቱባቸውን ሰዎች በትር ሰብስቦ በቤተ መቅደስ ጸልይበት። ምልክቱን አሳይሃለሁ የሚል መልስ ከእግዚአብሔር አገኘ። ስለዚህ ከነገደ ይሁዳ ወገን የሆኑ አንድ ሺሕ ዘጠኝ መቶ ሰማንያ አምስት በትር ሰብስቦ ከቤተ መቅደሱ ሲጸልይበት አደረ። ከዮሴፍ በትርም «አቀባ ለማርያም ፍህርትከ፤ እሙኝህ ማርያምን ጠብቃት» የሚል ተቀርጾ ተግኝቷል። ዕጣም ቢጥሉ ለዮሴፍ ወጥቷል። ካህናቱም ከእግዚአብሔር አግኝተን እንድትጠብቅ የሰጠንህን ከእግዚአብሔር አግኝተን እስክናሰናብ ትህ ድረስ ከቤትህ ወስደህ ጠብቃት ብለውታል።

ከዚህ በኋላ ወድያውኑ ወደ ቤቱ ወደ ናዝሬት እንደሄደች በስድስተኛውም ወር መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል በገሊላ ክፍል ወደምትገኝ ናዝሬት ወደምትባለው ወደ አንዲት አገር ከዳዊት ወገን ለሆነው ዮሴፍ ለሚባል ሰው ወደታጩች ወደ አንዲት ድንግል ከእግዚአብሔር ዘንድ ተላከ። የድንግሊቱም ስም ማርያም ነበረ። መልአኩም ወደ እርሶዋ ገብቶ ደስ ይበልሽ ጸጋ የሞላብሽ ሆይ ጌታ ከአንቺ ጋር ነው። አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረክ ነሽ አላት። እርሶዋም ባየችው ጊዜ ከንግግሩ በጣም ደነገጠችና ይህ አንዴት ያለ ሰላምታ ነው ብላ አሰበች። መልአኩም እንዲህ አላት፡- ማርያም ሆይ በእግዚአብሔር ፊት ፀጋ አግኝተሻልና ለትፍራ እኮም ትጸንሻለሽ ወንድ ልጅም ትወልዳለሽ ስሙም ኢየሱስ

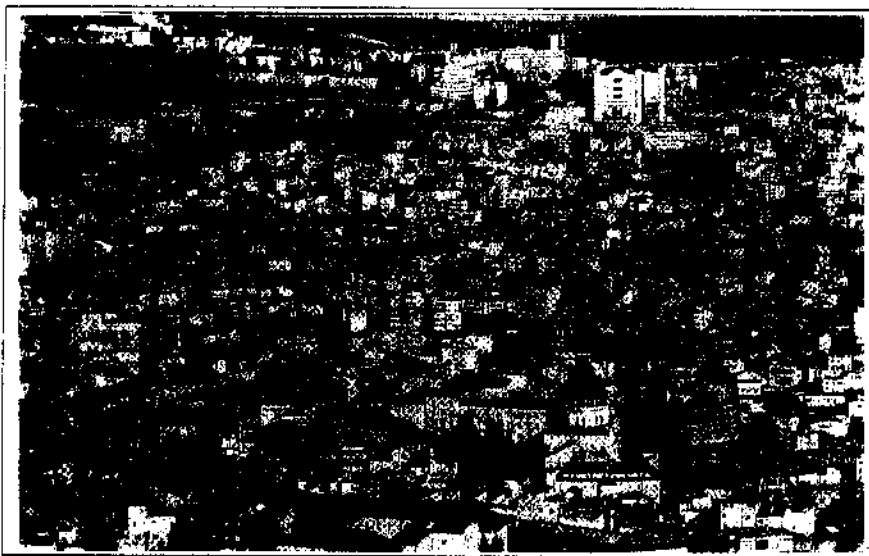
ደብረ ታቦር ተራራ በበጋ ወራት ሲያይ ይህንን ይመስላል

ትይዋለች። እርሱ ታላቅ ይሆናል። የልዑል እግዚአብሔር ልጅ ይባላል።
 ጌታ አምላክም የአባቱን የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል ። በያዕቆብ ቤትም
 ለዘለዓለም ይነግሣል። ለመንግሥቱም መጨረሻ የለውም። ማርያምም
 መልአኩን ወንድ ስለማላውቅ ይህ እንዴት ይሆናል አለችው። መልአኩም
 መልሶ እንዲህ አላት፡- መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል። የልዑ
 ልም ገይል ይጸልልሻል። ስለዚህ ደግሞ ከአንቺ የሚወለደው ቅዱስ
 የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል። እነሆም ዘመድሽ ኤልሳቤጥ እርስዋ
 ደግሞ በእርጅናዋ ወንድ ልጅ ጸንሳለች /ለእርስዋም መካን ትባል ለነበ
 ረችው ይህ ስድስተኛ ወር ነው። ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለምና
 አላት። ማርያምም እነሆኝ የጌታ ባሪያ እንደቃልህ ይሁንልኝ አለች።
 መልአኩም ከእርስዋ ሄደ። ሉቃ ፩፥፳፯-፳፰።

እመቤታችን በቤተ ዮሴፍ ስትኖር እንደ ሴቶች ሁሉ ውኃ ለመቅዳት
 ሄደችና በውኃው አካባቢ እጅግ የተጠማ ውሻ አገኘች ። ከቀዳችውም
 ውኃ ከእንስራዋ ቀድታ በጫማዋ የተጠማውን ውሻ አጠጣችው። በዚህ
 ጊዜ ነበር አምላክን እንደምትወልድ ብሥራቱን የሰማችው። ከዚህ በኋላ
 እርስዋ ነገሩ ደንቋት ሰማይና ምድር የማይችሉትን አምላክ እንዴት
 እችላለሁ? ብላ መልስ መስጠትዋ አልቀረም ነበር። መልአኩ ግን
 ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለም ብሎ በነገራት ጊዜ ወደቤትዋ
 ገብታ እንስራዋን አስቀምጣ ሳለች እንደገና ሁለተኛ አበሠራት።
 በናዝሬት ከተማ መካከል ከሚገኘው ምክራብ ቤተ መቅደስ ገብታ
 ሐርና ወርቅ እያስማማች ስትፈትል ለሦስተኛ ጊዜ ትጸንሻለሽ ሲላት
 ለጌታዬ ለፈጣሪዬ እናት ለመሆን ካበቃኝ እንደተናገርከው ይሁንልኝ
 አለችው። ቃልዋን ምክንያት አድርጎ ከሦስቱ አካል አንዱ ወልድ በማህፀ
 ንዋ ተጸነሰ። እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ውኃ የቀዳችበት
 ቦታ የሊባኖስ ሰዎች ወገን የሆኑ የግሪክ ኦርቶዶክስ ተከታዮች ቤተ
 ክርስቲያን ሠርተውበታል። እመቤታችን ውኃ ከቀዳችበት እስከ ቤተ
 ዮሴፍ እስከ ትልቁ ምክራብ ርቀቱ ፬፻ ሜትር ይሆናል። የዮሴፍ ቤት
 ከነበረውና ከጥንቱ ምክራብ ላይ ላቲኖች በጣም ትልቅ ቤተክርስቲያን
 ሠርተውበታል። የናዝሬት ከተማ መግቢያው በሁሉም አቅጣጫዎች

መግባት ይቻላል። ትልቁ ቤተ መቅደስ ከምንጩ ወደ ደቡብ በኩል
 ይገኛል። በዚህ ቤተክርስቲያን ውስጥ የየሀገሩ ባህል የተሳሉ የእመቤ
 ታችን ሥዕሎች ይታዩበታል። ቤተክርስቲያኑ ደርብና ምድር ነው።
 በመካከሉ ደግሞ ከላይ እስከታች ድረስ ክፍት ሆኖ ከታች ከምድር ቤተ
 ምክራብ የነበረው የጥንቱ ሕንፃ ቅሪት ይታያል። ይህ ትልቅ ቤተ
 ክርስቲያን የሮማ ፓፓ የነበሩት ጳውሎስ ስድስተኛ በ፲፱፻፶፰ ዓ.ም ያሠ
 ሩት እፁብ ድንቅ የሆነ ቤተክርስቲያን ነው። የቤተክርስቲያኑ ሕንፃም
 ማሠሪያው አምስት ሚሊዮን ብር ጨርሷል ይባላል።

ናዝሬት ከተማም እንደ ሌሎቹ እንደ ኢየሩሳሌም ቅድስት ከተማ
 ናት። ቅዱስ ያሬድ ስለ ናዝሬት ሲዘምር «ናዝሬት እምገሊላ ትንሥስ
 አፀደ ወበፀጋ ትትሌእል ፈድፋደ ናዝሬት ከገሊላ በቦታ ታንሳለች።
 በክብር ግን እጅግ ትበልጣለች።» እያለ ስለ ክብሯ መስክሯል።

ይኸ የናዝሬት ከተማ ገጽታ ነው

ይኸ የናዝሬት ከተማ ገጽታ ነው።

ምዕራፍ ሃያ ሁለት

22. ቃና ዘገሊላ

ቃና ዘገሊላ ከናዝሬት ወደ ሰሜን ምስራቅ ፩ ኪሎ ሜትር ያህል ርቀት ላይ ትገኛለች። ለናዝሬት ከተማ በቅርብ ያለች ከተማ ናት። ከናዝሬት ከተማ ተነሠቶ ወደ ቃና ዘገሊላ ለመድረስ ፤ ደቂቃ ብቻ ያቆያል። ናዝሬት ከተማ በኮረብታ ላይ የተመሠረች ስትሆን ወደ ቃና ዘገሊላ ሲኬድ መጠነኛ ዳገት ወጥቶ እንደገና ቁልቁለት ወርዶ ካግድ መቼ ላይ ሲደረስ ቃና ዘገሊላ ይገኛል።

በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ ፪፥፩ ተጽፎ እንደምናነበው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከእናቱ ከቅድስት ድንግል ማርያም ከደቀመዛሙርቱ ጋር ለሰርግ በቃና ዘገሊላ ተጠርቶ ነበር። በሰርጉ ሳለም የወይን ጠጅ ባለቀ ጊዜ ውኃውን ወደ ወይን በመለወጥ ታላቅ ተአምር አሳይቶበታል። ይህም ተአምር የመጀመሪያ ተአምር ነበር። ባደረገውም በዚህ ተአምር ደቀመዛሙርቱ ለምላክነቱን አመኑ። (ዮሐ.፪፥፮፥፲ «ወእመ ሣልስት ዕለት ከብካብኮነ በቃና ዘገሊላ በሦስተኛው ቀን የገሊላ አውራጃ በምትሆን በቃና ሰርግ ተደረገ።» ይህም ማለት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጥር ዐሥራ አንድ ቀን በዮርዳኖስ ወንዝ በእደ ዮሐንስ ተጠምቆ ወድያውኑ ሳይውል ሳያድር ገደመ ቆርንቶስ ገብቶ አርባ ቀን አርባ ሌሊት ከጸመ በኋላ ሰባው ቅዳሜ ያልቃል። እሁድ ገብቶ አደረ። አርባውን ቀን እንደ አንድ ቀን አድርጎ እሁድን ላርባው ቀን ሳኒታ አለው።

አመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያምና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ከደቀመዛሙርቱ ጋራ ተጠርተው በዚያ ነበሩ። ከእንግዳ ብዛት የተነሳ ባለሰርጉ ወይኑ አልቆበት ነበርና ተጨነቀ። በዚህ ጊዜ ቅድስት ድንግል ማርያም ርገርጎት ልቡና የሰዎችን ጭንቀት እይታ ልጅዋ ወዳጅዋ ሁሉን ማድረግ የሚችል መሆኑን ስለምታውቅ የወይን ጠጅ እኮ የላቸውም አለችው። ይህን ማለቷ ሁልጊዜ ከልጅዋ የምታማልድ መሆኗን ለመግ ለጽ እንጂ እሱ የወይኑን ማለቅ የማያውቅ ሆኖ አይደለም።

«ወኢይፈቅድ ይንግርም ግእዛ ለሰብእ፤ ስለሰው ማንም ሊነግረው አያስፈልገውም ራሱ ሰውን /በሰው ያለውን/ ያውቀዋልና እንዲል። ዮሐ.፪፥፳፭። ከዚህ በኋላ ቅድስት ድንግል ማርያም ሕዝቡን የሚያስተናግዱትን ሠራተኞች የሚላችሁን ሁሉ አድርጉ አለቻቸው።

አይሁድም እንደሚያደርጉት የማንጸት ልማድ ስድስት የድንጋይ ጋኖች በዚያ ተቀምጠው ነበር። እያንዳንዳቸውም ሁለት ወይም ሦስት እንስራ ይይዙ ነበር። ጌታ ኢየሱስም ጋኖቹን ውኃ መሉአቸው አላቸው። እስከአፋቸውም ሞሉአቸው። ከዚህ በኋላ በሉ አሁን ቀድታችሁ ለሊቀ ምርፋቁ /ለአሳዳሪው/ ስጡት አላቸው። እነሱም ቀድተው ወስደው ሰጡት። «ወጥኢም እንከረ ሊቀ ምርፍቅ፤ የምርፋቁ አለቃ ጠጅ የሆነውን ውኃ ቀምሶ አደነቀ። ነገር ግን ከወዴት እንደመጣ አለውቀም። ውኃውን የቀዱት ሠራተኞች ግን ያውቁ ነበር። ሊቀ ምርፋቁም መሸራውን ዶኪማስ ብሎ ጠርቶ ሰው ሁሉ አስቀድሞ መልካሙን የወይን ጠጅ ያቀርባል ። ከሰከሩም ከጠገቡም በኋላ ተራውን መናኛውን ያጠባል። ምክንያቱም ሰው ከጠገበ በኋላ ተራውን /ቅራሪውን/ ቢሰጡት አይለዩትም በመሆኑም ቢጠጡት ይጠጡት። ባይጠጡት ቀምሰው ይተጩታል በማለት። አንተ ግን መልካሙን የወይን ጠጅ እስካሁን አቆይተሃል አለው። የገሊላ ክፍል በምትሆን በቃና ሰሰርግ ቤት ተገኝቶ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጀመሪያ ያደረገው ተአምር ይህ ነበር። ጌታ የመጀመሪያውን ተአምር ባሳየበት በዚህ በቃና ዘገሊላ ስድስት የድንጋይ ጋኖች ነበሩ። ዛሬም ለዝክረ ነገር ሶስት ይገኛሉ። በዚያን ጊዜ አይሁድ ምግብ ከመብላታቸው በፊትና ከበሉም በኋላ እጃቸውን የመታጠብ ልማድ ስለነበራቸው ውኃ በሽክላ የተቀመጠ እንደሆነ ይረከሳል ብለው ስለሚያምኑ ይጸዩ። ነበር። ውኃውን ከድንጋይ በተሠሩ ትልልቅ ጋኖች ያከማቹ ነበር። የሚቃጠል መስዋዕት በሚለዋበት ስፍራ የጋጤአት መስዋዕት በእግዚአብሔር ፊት ይሰዋል። ሥጋውን የሚነካ ሁሉ ቅዱስ ይሆናል ማንኛውም ልብስ ደም ከተረጨበት በዚህ በተቀደሰው ስፍራ ስለሚታጠብ ንጹሕ ውኃ በእንስራ ያስቀምጡ ነበር። ይህ ድርጊታቸውም ልብሱን

ንጹሕ መሆን ስላለበት ነው። በቃና ዘገሊላ የግሪክና የላቲኖች ትናንሽ ቤተክርስቲያኖች ይገኛሉ። በአካባቢው የሚኖሩ ሰዎች የፍልስጥኤም ዐረቦች፣ ክርስቲያኖች ናቸው። ከተማውም ትንሽ ነው።

ይኸ ገሊላ አካባቢ ነው

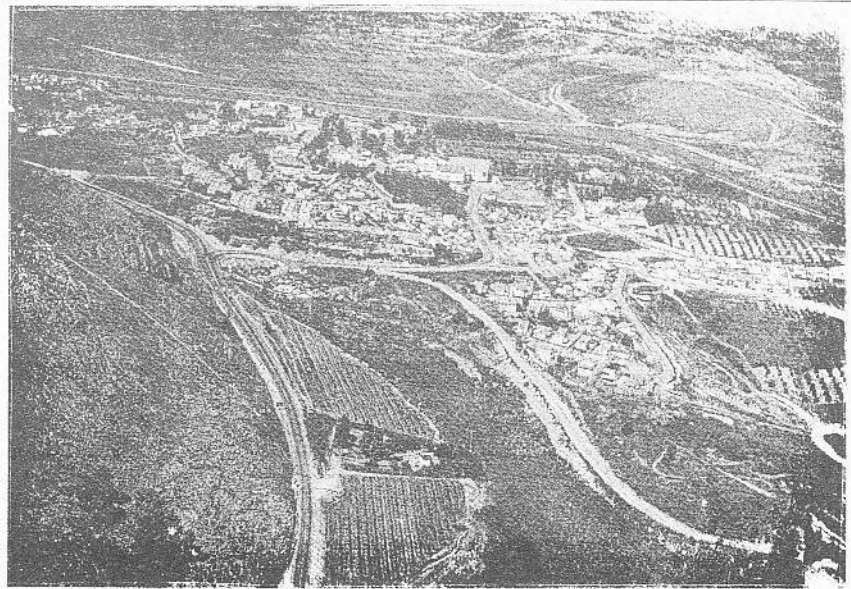
ምዕራፍ ሃያ ሦስት

23. ጥብርያዶስ

ባሕረ ጥብርያዶስ ወይም ባሕረ ገሰላ በዕብራይስጥ ደግሞ ትቢርያ ይሉታል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ባህር በታንኳ እየተሳፈረ ብዙ ጊዜ ይመላለስበት ነበር። ከዕለታት አንድ ቀንም ጌታ ከደቀመዛሙርቱ ጋር በታንኳ ተሳፍሮ ሲሄድ ማዕበል ተነሣና ደቀ መዛሙርቱ ማዕበሉ እንዳያስጥማቸው ፈርተው ጌታ ሆይ አድነን ጠፋን እያሉ አስነሡት። እርሱም አናንቱ እምነት የጎደላችሁ ስለምን ትፈራላችሁ አላቸው። ከዚህ በኋላ ተነሥቶ ነፋሱንና ባሕሩን ገሰጸ ። ታላቅ ጸጥታም ሆነ። ሰዎቹም ነፋሳትና ባህር ስንኳ የሚታዘዙለት ይህ እንዴት ያለ ሰው ነው? ብለው ተደነቁ ማቴ.፩+፳፫-፳፭ ማር.፩+፴፯-፵፪ ሉቃ.፩+፳፪-፳፭።

ሐዋርያት በመርከብ በታንኳ ከጌታ ጋር ተሳፍረው ሲሄዱ ገና በመንፈስ አልታደሱም ነበርና አውሎ ነፋሱና ማዕበሉ ሲያናውጣቸው ከመፍራትና ከመንቀጥቀጥ የተነሣ ሊታገሱ አልቻሉም። ከመከራው አድነን ጠፋን እያሉ ቀስቀሱት። እሱም ጭንቀታቸውን አይቶ «ምንት ያፈርሃክሙ አህፁዓ ነይማኖት መከራ ብትቀበሉ ክብር ይበዛላችኋል እንጂ ምን ትሆናላችሁ ምንክ ያስፈራችኋል» አላቸውና ተነሥቶ ማዕበሉንም አውሎ ነፋሱንም በቃሉ ፀጥ አደረገላቸው።

በዚህ በጥብርያዶስ የመጀሪያዎቹ ሐዋርያት እነ ቅዱስ ጴጥሮስ ወንድሙ እንደርያስ የዘብዴዎስ ልጅ ያዕቆብም ወንድሙ ዮሐንስም ከዚህ ባሕር ዓሣ በማስገር ተግባር እያሉ የተመረጡበት ነው። በማቴ ዎስ ወንጌል እንደተጻፈ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ዮሐንስ አልፎ በገሊላ ባሕር አጠገብ ሲመላለስም ሁለት ወንድማማቾች ጴጥሮስ የሚሉትን ስምዖንን ወንድሙንም እንዲርያስን መረባቸውን ወደ ባሕር ሲጥሉ አየ። ዓሣ አጥማጆች ነበሩና እርሱ በኋላዬ ኑና ሰዎችን አጥማጆች እንድትሆኑ አደርጋችኋለሁ አላቸው። ወዲሁም መረባቸውን ትተው ተከተሉት።

ይኸ ገሊላ አካባቢ ነው፡

ከዚያም እልፍ ብሎ ሌሎችን ሁለት ወንድማማቾች የዘብዴዎስን ልጅ ያዕቆብን ወንድሙንም ዮሐንስን ከዘብዴዎስ ጋር ብታንኳ መረባቸውን ሲያበጁ አየ። ጠራቸውም። ወድያውኑ ታንካይቱንና አባታቸውን ትትው ተከተሉት» ይላል። ማቴ. ፬፥፲፪-፳፫።

ባሕረ ጥብርያደስ ትቤርያ በአሁኑ ዘመን ለእስራኤል ዋናው የሕይወት ዋስትና የሆነ ባሕር ነው። ምክንያቱም ባሕሩ ንጹሕ ውኃ በመሆኑ በሀገረ እስራኤል ለሚኖር ሁሉ ውኃ የሚመጣቸው ከዚህ ባህር ነው። ለመስኖ እርሻ ለአትክልት ለእዝርእት በአብዛኛው የሚጠቀሙበት ውኃ ከዚህ ባህር እየተቀዳ እየሄደ ነው። ከዚህም በተጨማሪ የሚጠቀሙበት ዓሣ ከዚህ የሚገኘው ዓሣ ጣዕሙ በጣም የተለየ ስለሆነ ሰው ሁሉ እጅግ ይወደዋል።

ባሕረ ጥብርያደስ ዛሬ የጥብርያደስ ባሕር በመባል የሚታወቀው ቀድሞ የገሊላ ባሕረ ጌንሴሬጥ እየተባለ ይጠራ ነበር። ማቴ. ፬፥፲፰። ሄሮድስ አንቲጳስ በገሊላ ባሕር ምዕራባዊ ዳርቻ ከተማ ከመሠረተ በኋላ በቁላር ጢባርዮስ ስም ሰየማት። ከዚያ ወዲህ የገሊላ ባሕር ጥብርያደስ እየተባለ መጠራት ጀመረ። በዚህ ባሕር እካባቢ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እየተመላለሰ ብዙ ጊዜ አስተምሯል። ብዙ ተአምራትም አድርጓል። ሦስት ዓመት ሙሉ ድንቅ ድንቅ ሥራ እየሠራ ተአምራት እንዳደረገና ሄሮድስ በሠራው ከተማም ገብቶ እንዳስተማረ አራቱ ወንጌላውያን ጽፈውታል። ዛሬ በጥብርያደስ ባሕር ዙርያው ለቱሪስት መስብ የሆኑ ልዩ ልዩ መዝናኛዎች ተሠርተውበታል። እጅግም ያምራል። ከባሕሩ ወደ ምዕራቡ አቅጣጫ ዘመናዊ ሕንፃዎች የተሠሩበት አዲስ ቦታ ይገኛል። የከተማው ነዋሪ ሕዝብ ክርስቲያኖች ይሁዳዎችና እስላሞች ናቸው። በጥብርያደስ በጌታ ዘመን ብዙ ተአምራት የተሠራባቸው ቦታዎች ለቱሪስት በሚያመች ሁኔታ ተመቻችተው ይገኛሉ። ጥብርያደስ ሲገዛግዝ በሁለት አቅጣጫ መዞር ይቻላል። በዮርዳኖስ ሽለቆ መጥቶ ከባሕሩ ድንበር ሲደርስ ግራና ቀኝ መንገድ ይገኛል። የቀኝን መንገድ ይዞ በወንጌሉ እንደተጻፈው ጌታ ባሕሩን ተሻግሮ ከታንኳይቱም በወጣ

ጊዜ ርኩስ መንፈስ የያዘው ከመቃብር ወጥቶ ወድያው ተገናኘው እርሱም በመቃብር ይኖር ነበር። በሰንሰለትም እንኳ ማንም ሊያስረው በዚያን ጊዜ አይቻልም ነበር። በእግር ብረትና በሰንሰለት ይታሰር ነበርና ዳሩ ግን ሰንሰለቱን ይበጣጥስ እግር ብረቱንም ይሰብር ነበር። ሊያሸንፈውም የሚችል አልነበረም። ሁል ጊዜም ሌሊትና ቀን በመቃብርና በተራራ ሆኖ ይጮኽ ነበር። ሰውነቱንም በድንጋይ ይቧጭር ነበር። ጌታ ኢየሱስንም ከሩቅ ባየው ጊዜ ርጦ ሰገደለት። በታላቅ ድምፅም እየጮኽ የልዑል እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ሆይ ከአንተ ጋር ምን አለኝ እንዳታሰቃየኝ በእግዚአብሔር አምልሃለሁ አለው። ከዚህ በኋላ ብዙዎች ነገና ስሜ ሌጌዎን ነው አለው። ከአገርም ውጭ እንዳይሰሩባቸው አጥብቆ ለመነው በዚያም በተራራ ጥግ ብዙ የእርያ መንጋ ይሰማራ ነበርና ወደ እርያዎቹ እንድንገባ ስደደን ብለው ለመነት። ኢየሱስም ፈቀደላቸው። ርኩሳን መናፍስትም ወጥተው ወደ አራዊቱ ገቡ። እርያዎቹ አበዱና ሆላት ሺሕም የሚያህል መንጋ ከአፋፍ ወደ ባሕር ተጣድፈው በባሕር ሰጠሙ። ማቴ. ፰፥፳፰-፴፬።

ከዚህ በኋላ እረኞቹ ጌታ ያደረገውን ገይል አይተው ሸሽተው በመሄድ በከተማውና በየአገሩ እየዞሩ አወሩ። ነገሩንም ምን እንደሆነ ለማየት ብዙ ሕዝብ መጡ። አጋንንት ያደሩበትን ሌጌዎንም የነበሩበትን ሰው ተቀምጦ ለብሶም ልቡም ተመልሶ ልብስም ለበሶ አዩና ፈሩ። ያዩት ሰዎችም አጋንንት ላደሩበት ሰው የሆነውንና ስለእርያዎቹ ተረኩላቸው። ከአገራቸውም እንዲሄድላቸው ይለምነት ጀመር። ነገር ግን ልመናቸው ትክክል አልነበረም። ከደዌ ከበሽታ የሚያድን ሕይወት መድኃኒት የሆነው አምላክ እንዳይሄድላቸው መለመን ይገባቸው ነበር እንጂ ሂደልን ማለት አልነበረባቸውምና። ጌርጌሴኖን በአሁኑ ጊዜ የሚታየው የሕንፃ ፍርሽራሽ ብቻ ነው። በቀድሞ ጊዜ ቤተክርስቲያን ተሠርተበት ነበር ይባላል። ከዚህ ቀጥሎ ወደ ሰሜን አቅጣጫ ጎሳን ተራራ መውጫ ሲደረስ ወደ ግራ የሚወስደውን መንገድ ታጥፎ ከባሕሩ በላይ የዮርዳኖስን ወንዝ ተሻግሮ ወደ ቅፍርናሆሙ ያደርሳል።

ይሽ የሚታየው ሥፍራ የጥብርያዶስ ባሕር ሲሆን ቅዱስ ኢፕርስም የተሾመበት ነው

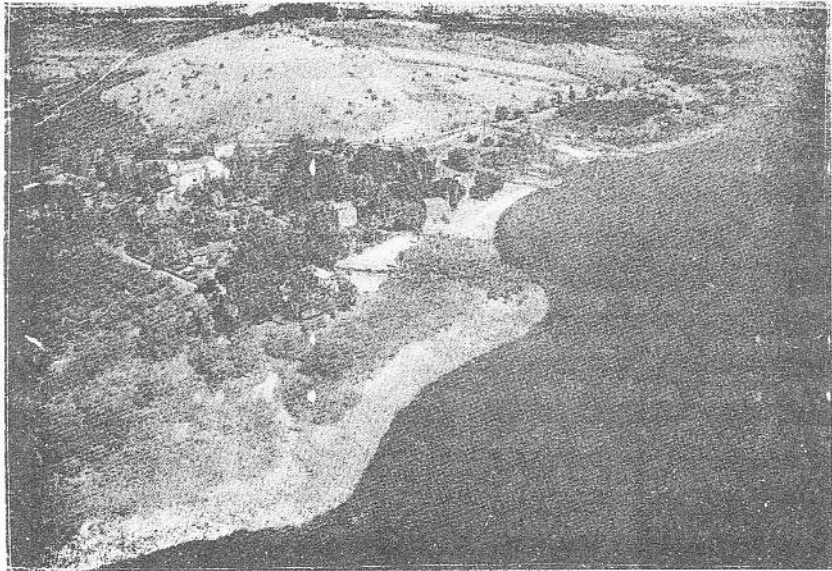
ምዕራፍ 4ያ አራት

24. ቅፍርናሆም

ቅፍርናሆም አቀማመጧ ከባሕሩ ድምበር ሆኖ ብዙ ሕዝብ የተከማቸባት ከተማ እንደነበረች ይነገራል። በዚህ በቅፍርናሆም አንድ ትልቅ ምክራብ ስለነበረ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ እየመጣ ያስተምርበት ነበር። በሚያስተምርበትም ጊዜ ብዙ በተለያዩ በሽታ የሚሠቃዩ ሕመማንን ይፈውሳቸው ነበር። ወደቅፍርናሆም በገባ ጊዜ የመቶ አለቃ ወደ እርሱ ቀርቦ ጌታ ሆይ ብላቴናዬ ሽባ ሆኖ እጅግ እየተሰቃየ በቤት ተኝተዋል። ብሎ ለመነው ኢየሱስም እኔ መጥቼ እፈውሰዋለሁ አለው። የመቶ አለቃውም መለሰ ጌታ ሆይ በቤቴ ጣራ ከታች ልትገባ አይገባኝም ነገር ግን ቃል ብቻ ተናገር። ብላቴናዬም ይፈውላል አለ። ማቴ. ፰፥፭፡፱። ጌታም የእምነቱን ጽናት አይቶ አደነቀውና ሂድና እንዳመገህ ይሁንልህ አለው። ብላቴናውም በዚያች ሰዓት ተፈወሰ።

በዚህ ጊዜም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ወደጴጥሮስ ቤት ገብቶ እማቱን በንዳድ ታማ ተኝታ አያት እጅዋንም ዳሰሰ። ንዳዱም ለቃቃትና ተነሥታም አገለገለቻቸው። በመሸም ጊዜ አጋንንት ያደረባቸውን ብዙ ዎችን ወደ እርሱ አመጡ። በነቢዩ በኢሳይያስ «እርሱ ድካማችንን ተቀበለ። ደዌያችንንም ተሸከመ።» የተባለው ይፈጸም ዘንድ መናፍስትን በቃሉ አወጣ። የታመሙትን ሁሉ ፈወሰ። ማቴ. ፰፥፭-፱።

ጌታችን አንድ ቀን በቅፍርናሆም በአንድ ቤት ገብቶ አያሉ ብዙ ጊዜ በአልጋ ተኝቶ ይኖር የነበረውን ድውይ ዘመዶቹ ከነአልጋው አምጥተው ከሰው ብዛት የተነሣ መግቢያ አጥተው ወደ እርሱ መድረስ ስላልቻሉ ጌታ ያለበትን የቤቱን ጣራ በማንሣት ወደ ጌታ አቀረቡት። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስም እምነታቸውን አይቶ ሽባውን አንተ ልጅ ኃጢአትህ ተሠረዋልህ አለው። በዚህ ጊዜ ከጻፎችም እንዳንዶቹ ከዚህ ተቀምጠው ነበር። በልባቸውም ይህ ሰው ስለምን እንደዚህ ያለ ስድብ ይናገራል። ከእንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ኃጢአት ሊያስተሠርይ ማን ይችላል

ይኸ የሚታየው ሥፍራ የጥብርያዶስ ባሕር ሲሆን ቅዱስ ጴጥሮስም የተሾመበት ነው

ብለው አሰቡ። ወደያውም ጌታ ኢየሱስ በራሳቸው እንደዚህ እንዳሰቡ በመንፈሱ ዐውቆ እንዲህ አላቸው። በልባችሁ ይህንን ሰለምን ታስባችሁ? ሽባውን ኃጢአትህ ተሰረዋችልህ ከማለት ወይስ ተነሣ አልጋህንም ተሽከምና ሂድ ከማለት ማናቸው ይቀላል። ነገር ግን ለሰው ልጅ በምድር ላይ ኃጢአትን ሊያስተሰርይ ሥልጣን እንዳለው እንድታውቁ ይገባል አላቸውና ሽባውን አንተን እልሃለሁ ተነሣ አልጋህን ተሽከምና ወደ ቤትህ ሂድ አለው። ሽባ የነበረው ሰውም ተነሣ፤ አልጋውንም ተሽከም በሁሉ ፊት ወጥቶ ሄደ። ስለዚህም ሰዎች ሁሉ ተገረሙና እንዲህ ያለ ከቶ አላየንም ብለው እግዚአብሔርን አከበሩ። ማር.፪+፩-፲፪።

በቅፍርናሆም ጌታ ብዙ ሕመማንን በመፈወሱ አስደናቂ የሆነ ተአምራት እየሠራ ቢያስተምርም ልባቸው የደነደነ ሰዎች ስላልተቀበሉት ንስሐም ስላልገቡ ሊነቅፋቸው ጀመረ። እንዲህ ሲል «ኮራዚ ወዮልሽ ቤተሳይዳ ወዮልሽ በእናንተ የተደረገው ተአምራት በጢሮስና በሲዶና ተደርጉ ቢሆን ማቅ ለብሰው አመድ ነስንሰው ከብዙ ጊዜ በፊት ንስሐ በገቡ ነበርና ነገር ግን እላችኋለሁ። በፍርድ ቀን ከእንቺ ይልቅ ለሰዶም አገር ይቀልላታል።» ማቴ.፲፩+፳-፳፱።

ቅፍርናሆም ላይ በአሁኑ ጊዜ የሚታየው እንደ መርከብ የመሰለ የላቲኖች ቤተክርስቲያንና በአጠገቡ የአራቱ ምኩራብ የነበረ በአርኪኦሎጂ ተቆፍሮ የወጣ የጥንት ሕንፃ ፍርሽራሽ ብቻ ነው። ጌታ እንደተናገረው የቅፍርናሆም ከተማ የት እንደነበረ መለየት ያቅታል። ምንም ዓይነት የከተማ ምልክት የለውም በየሚዳው የሚታየው ኮረት የሚመስል ጥቁር ድንጋይ ብቻ ነው። ሌላ ከላቲኖች ቤተክርስቲያን ሁለት ሜትር ርቀት ላይ ጉልላቱ ቀይ የሆነ ቤተክርስቲያን አለ። ባለቤቶቹ ግሪኮች ናቸው። ብዙ ሰው አይሄድበትም። አሁንም ከቅፍርናሆም ስንወጣ ወደ ምዕራብ አቅጣጫ ከላቲኖች ገዳም ሦስት መቶ ሜትር ያህል ፈቀቅ ብሎ የሚገኝ የቱሪስት መዝናኛ ጥሩ ምግብ ቤት ያለበት መናፈሻ ይገኛል። በዚሁም ትንሾቹ መርከቦች ማቆሚያ ስላለው ከየአቅጣጫው የሚመጣ ቱሪስት ሁሉ ምግብ ከበላ በኋላ በመርከቦቹ እየተሳፈረ በባሕሩ ላይ ጉዞ በማድረግ ይዝናናል። የፈለገም ባሕሩን አቋርጦ ወደ ፈለገው አቅጣጫ መሻገር ይችላል።

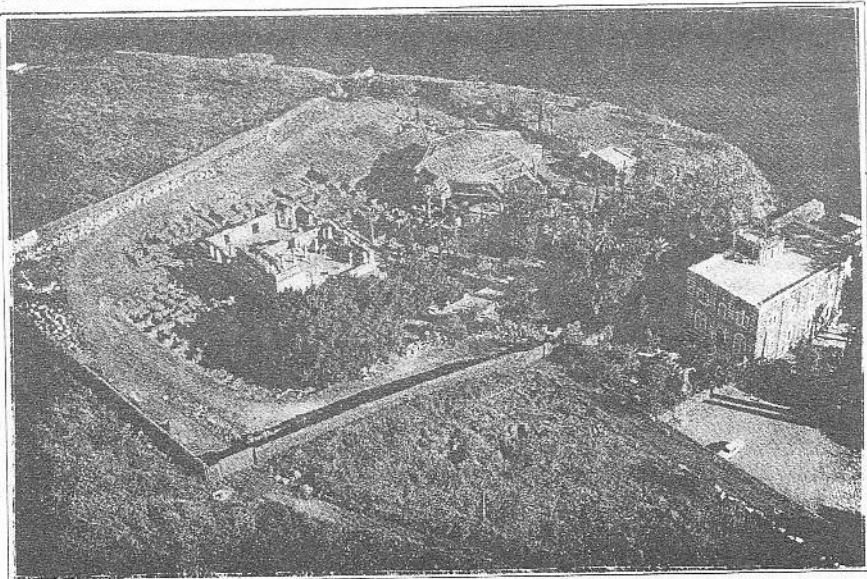

ቅፍርናሆም በአሁኑ ጊዜ ይህን ይመስላል

24.1. ቀራጩ ማቴዎስ

ቀራጩ ማቴዎስ የነበረበት ቦታ ከቅፍርናሆም ወደ ምዕራብ አቅጣጫ በአንድ ኪሎ ሜትር ያህል ርቀት ይገኛል። ማቴዎስ በቅፍርናሆም ወደብ ተቀምጦ ግብር በሚቆርጥበት ጊዜ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተመለከተውና «ና ተከተለኝ አለው። ማቴዎስም ጌታ ለመረጠው ክብር ሁሉን ትቶ ተከተለው። «ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በባሕር አጠገብ ሲያልፍ በመቅረጫው ተቀምጦ የነበረውን የአልፍዮስን ልጅ ሌዊን አየና ተከተለኝ አለው። ተነስቶም ተከተለው»እንዲል። ማር.፪+፲፫-፲፭።

ጌታችን እንደ ሽባ ሰው ከፈወሰ በኋላ ከዚያ ወጥቶ ሲሄድ ሌዊ የሚባል ቀራጭ በመቅረጫው ተቀምጦ ተመለከተና ተከተለኝ አለው። ሁሉንም ተወ። ተነስቶም ተከተለው። ሉቃ.፩+፳፯-፳፰ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብዙዎቹን ደቀመዛሙት የመረጣቸው በዚህ በገሊላ ባሕር ነው። እንደሌላ ሰው ሁሉ ዓሣ በማጥመድ የዕለት ተግባራቸውን ሲያከናውኑ «ከእንግዲህ ወዲህስ ዓሣ ሳይሆን ሰውን እንድታጠምዱ

ቅፍርናሆም በአሁኑ ጊዜ ይህን ይመስላል

አደርጋችኋለሁ ኑና ተከተሉኝ አላቸው።።። ከተጠሩትም ማቴዎስ ወይም ሌዊ ለተመረጠበት ክብር ሁሉንም ትቶ ጌታን ተከተለ። በቤቱም ታላቅ ግብዣ አድርጎ ጌታን ጋብሟል። ከእርሱም ጋራ በማዕድ የተቀመጡት ቀራጮችና ሌሎችም ሰዎች ነበሩ። በዚህ ጊዜ ፈሪሳውያን ጻፎቻቸውም መምህራችሁ ከቀራጮችና ከጋጢአተኞች ጋር ሲበላ አይተነዋል ለምን? ብለው ደቀመዛሙርቱን ጠየቁ። ኢየሱስም ሰምቶ ሕመምተኞች እንጂ ብርቱዎች ባለመድኃኒት አያስፈልጋቸውም። ጋጢአተኛን እንጂ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁም አላቸው። ማር.፪+፲፭-፲፰።

ሁሉን ማድረግ የማይሳነው አምላክ በዚህ ቦታ አምስት እንጀራና ሁለቱን ዓሣ ባርኮ አበርክቶ ለአምስት ሺሕ ያህል ሕዝብ መመገብ ማለት እሱ ባውቀው በአምላክነቱ ጥበብና ገይል እንጂ ለተራ ሰው ቢሆን ይህን ያህል ብዛት ያለው ሕዝብ አብልቶ ለማጥገብ ይቅርና ለሽታ ያህል ስንኳ ሊያደርስለት አይችልም። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህንን የመስለ ደጋግ ተአምራትን ማሳየቱ የመጣበትን ዓላማ እንዲረዱለትና እንዲያምኑ አምነው እንዲድኑ ለማድረግ ነው። ደቀመዛም ርቱ ግን ሕዝቡን ሳይበሉ እንዲያሰናብታቸው ነግረውት ነበር። ነገር ግን እሱ ጸማቸውን እንዲሰናበቱ አልፈለገምና ደቀ መዛምርቱን ጠርቶ ሕዝቡ ከእኔ ጋር እስከ አሁን ሦስት ቀን ውለዋልና የሚበሉት ስለሌላቸው አዝንላቸዋለሁ። ከእነርሱም አንዳንዶቹ ከሩቅ መጥተዋልና ጦማቸውን ወደ ቤታቸው ባሰናብታቸው በመንገድ ይዘላሉ አላቸው። ማር.፩+፩-፱።

ዛሬም ክርስቶስን አርዳው ያደረገና በደግነት የታነፀ ቤተሰብ ክርስቲያን እንዲህ ያደርጋል። ከሩቅ የመጣ ዘመድ እህል ሳይቀምስ ልሂድ ያለ እንደሆነ የለም መንገዱ ሩቅ ነው እህል ቀምሰህ ውኃ ጠጥተህ ነው የምትሄድ ብለው ጨርቁን ይዘው ይመልሱትና ይመግቡታል። ይህም ክርስቶስን የመንመስልበት መልካም ሥነ ምግባር ነው።

በመሆኑም ጌታ ወደዚህ ዓለም የመጣበት ዋና ዓላማ የሰውን ኃጢአትና በደል ለመሰረዝና ለመልካም ሥራም አርዳዎ ሊሆንን ነውና ልንከተለው ይገባል።

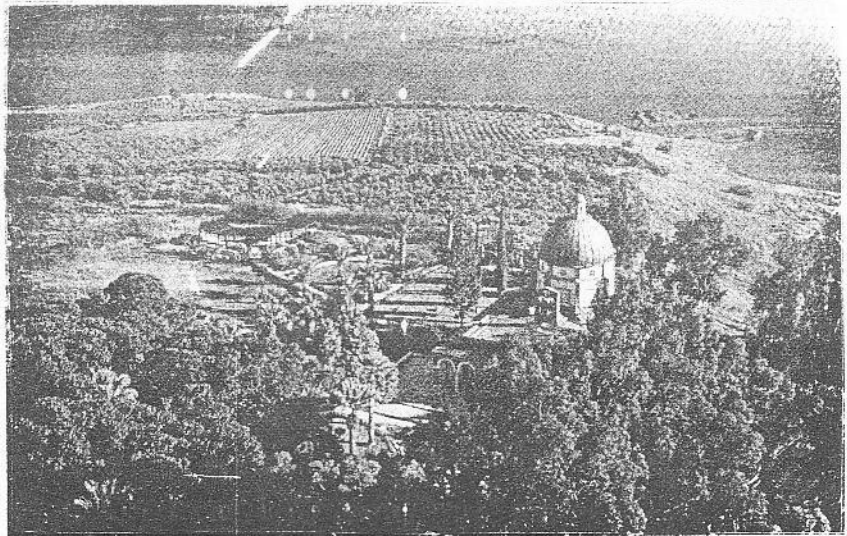
ማቴዎስ ይቀርጥበት የነበረው ቦታ ከባሕሩ አጠገብ ከመንገድ ዳር በሚገኘው ተራራማ ስር በእጅህ ታጥሮ የጥንቱን የገቢያ ምልክት ይዞ ይገኛል ። ጌታ ገብቶ የተጋበዘበት የማቴዎስ ቤት በዚሁ ቤቱ በነበረበት ላይ ላቲኖች ቤተክርስቲያን ሠርተውበታል።

ይህ ሥፍራ ቅዱስ ግብዣ ቀረጥ ይጠብቃል። የብረት ቦታ ሲሆን ይህ የሚታየው ሥል የላቲኖች ገዢ ነው።

24.2. በአምስት እንጀራና በሁለት ዓሣ ለአምስት ሺሕ ያበላበት ቦታ

ሐዋርያትም ወደ ጌታ ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ተሰብስበው ያደረጉትንና ያስተማሩትን ሁሉ ነገሩትና እናንተ ብቻችሁን ወደ ምድረ በዳ ኑና ጥቂት እረፉ አላቸው። የሚመጡና የሚሄዱ ብዙዎች ነበሩና ለመብላት እንኳ ጊዜ አጡ። በታንኳም ተሳፍረው ብቻቸውን ወደ ምድረ በዳ ሄዱ። ሰዎችም ሲሄዱ አይዋቸው። ብዙዎቹ ዐወቋቸውና ከከተሞች ሁሉ በእግር እየሮጡ ቀድሟቸው ወደ

ይህ ሥፍራ ቅዱስ ማቴዎስ ቀረጥ ይሰበሰባበት የነበረበት ቦታ ሲሆን ይኸ የሚታየው ሥዕል የላቲኖች ገዳም ነው

እርሱም ተሰበሰቡ። ጌታ ኢየሱስም ወጥቶ ብዙ ሕዝብ እየና እረኛ እንደሌላቸው በጎች ስለነበሩ አዘነላቸው። ብዙ ነገር ያስተምራቸው ጀመር። በዚያን ጊዜ ሰዓት ካለፈ በኋላ ደቀመዛሙርቱም ወደ እርሱ ቀርበው ቦታውም ምድረ በዳ ነው፤ ሰዓቱም መሸተዋል የሚበሉት የላቸውምና በዙርያው ወዳሉ መንደሮች ሄደው ለራሳቸው ምግብ እንዲገዙ አሰናብታቸው አሉት። እርሱ ግን እናንተ የሚበሉትን ሰጧቸው አላቸው። ሄደን እንጀራ በሁለት መቶ ዲናር እንግዛላቸውና እንዲበሉም እንሰጣቸው አሉት። እርሱም ሰንት እንጀራ አላችሁ? ሂዱና እዩ አላቸው። ሄደውም ያላቸውን ባወቁ ጊዜ አምስት እንጀራና ሁለት ዓሣ አለ አሉት። ከዚህ በኋላ ሁሉንም በየክፍሉ በለመለመ ሣር ላይ እንዲያስቀምጧቸው አዘዛቸው። እነሱም መቶ መቶና አምሳ አምሳ እየሆኑ በተራ ተቀመጡ። አምስቱንም እንጀራ ሁለቱንም ዓሣ ይዞ ወደ ሰማይ አሻቅቦ እየና ባረከ። እንጀራውንም ቆርሶ እንዲያቀርቡላቸው ለደቀመዛሙቱ ሰጠ። ሁለቱን ዓሣ ደግሞ ለሁሉ ከፈለ። ሁሉም በልተው ጠገቡ። የተረፈውንም ዐሥራ ሁለት መሶብ የሞላ እነሱ። ከዓሣውም ደግሞ እንዲሁ እንጀራውንም የበሉት ወንዶቹ ብቻ አምስት ሺሕ ነበሩ። ማር.፱+፱፤ ማቴ. ፲፬+፲፮-፳፪።

ምዕራፍ ፶ ያ አምስት

25. ቤቴል /ቤትኤል/

ቤቴል ከኢየሩሳሌም ወደ ሰሜን አቅጣጫ በገምት ሃያ ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ትገኛለች። አብርሃም በካራን ሲኖር «ከአገርህ ውጣ፤ ከዘመዶችም ተለይ» ስለተባለ ከካራን ተነሥቶ ወደ ከነዓን በመጣ ጊዜ ትልቁ ዛፍ እስከነበረበት እስከ ሴኬም ድረስ እየዞረ ምድሪቱን ተመለከተ። እግዚአብሔርም ለአብርሃም ታየው ተነጋገረውም። ይህችን ምድር ለአንተና ለዘርህ አወርሳቸዋለሁ ብሎ ነገረው። አብርሃምም ለእግዚአብሔር መስደያ ሠራ። ከዚህም ተነሥቶ በምስራቅ በኩል ወዳለቸው ወደ ቤቴል ተጓዘ። ቤቴል ወይም ቤትኤል ማለት የእግዚአብሔር ቤት ማለት ነው። አብርሃም ድንኳኑን በጋይ በኩል ባለች በቤቴል ምዕራብ አቅጣጫ ተክሎ ሰፈረ። በዚያም እንደገና ለእግዚአብሔር መስደያ ሠራ። የእግዚአብሔርንም ስም እየጠራ አመሰገነ። አብርሃም ከዚህ በኋላ ተነሥቶ ወደ አዜብ አቅጣጫ ሄደ።

አስቀድሞ ግን የዚያች ከተማ ስም ሱዛ ይባል ነበረ። ያዕቆብም እንዲህ ብሎ ስለት ተሳለ። በዚህ መንገድ ቢጠብቀኝ የምሰላውንም እንጀራ የምለብሰውንም ልብስ ቢሰጠኝ ወደ አባቴ ቤትም በጤና ብመለስ እግዚአብሔር አምላኬ ይሆንልኛል። ለሐውልት የተከልሁት ይህም ድንጋይ የእግዚአብሔር ቤት ይሆናል ። ከሰጠኸኝም ሁሉ ለአንተ ከአሥር እጅ አንዱን እሰጥሃለሁ ፳፮+፲፬-፳፪

ቤቴል የእስራኤል አባት ያዕቆብ ከወንድሙ ከኤሳው ሽሽቶ ወደ ካራን ወደ እናቱ አገር ሲሄድ በዚሁ ቦታም ሲደርስ መሸቶበት ፀሐይ ገብታበት ነበርና ደንጊያ ተንተርሶ ተኛ። በዚህ ቦታ በሕልሙ ረጅም መሰላል ከምድር እስከሰማይ ድረስ ቆሞ በሱም የእግዚአብሔር መላእክት ሲወጡ ሲወርዱ እግዚአብሔርም በላዩ ቆሞበት አይቷል። «እግዚአብሔርም... እኔ እግዚአብሔር ያባቶችህ የአብርም የይስሐቅ አምላክ ነኝ። ይህች ተንተኸበት ያለች ምድር ላንተና ለዘርህ እሰጣታለሁ። በምትሄድበትም ሁሉ እጠብቅሃለሁ። ወደዚችም ምድር

እመሰላለሁ» ሲል ተስፋ የሰጠው በዚህች ቦታ ነው። ያዕቆብም «ይህ የእግዚአብሔር ቤት ነው። የሰማይም ደጅ ነው» እያለ ባየው ራእይ በሰማው ድምጽ ተገረመ ተደነቀም። ከዚህም ራእይ የተነሣ ፈራ ተን ቀጠቀጠም። እንደገና ተመልሶ ተኛና ጥዋት ተነስቶ ተንተርሶት የነበረውን ድንጋይ አቁሞ ስላዩ ላይ ዘይት ቀብቶታል በዕብራይስጥ ቋንቋ ይህ የእግዚአብሔር ቤት ነው ሲል ቤት ኤል ብሎ ጠራው» ዘፍ.፩፮፥፲፩-፴፭

የዚሁ ቦታ ስሙ እስከ ዛሬ ድረስ ሳይለወጥ ቤት ኤል እየተባለ ይጠራል። ይህ ቦታ የዕፃ ክፍሉ በቀድሞ ዘመን በብንያም ዕፃ ክፍል ውስጥ ነበር። ወደ ሰሜን አቅጣጫ ሲሄድ ከመንገዱ ወደቀኝ ጥቂት ራቅ ብሎ ይገኛል። በራማና በቤትኤል መካከል ያለው አገር በብንያም ዕፃ ምድር በቀደም ዘመን በመጽሐፍ ቅዱስ ስማቸው የተጠሩ ሰዎች በየጊዜውና በየዘመኑ ብዙ ሥራ የሠሩበት አገር ነው። በዘመነ መሳፍንት በነቢይቱ ዲቦራ ከተምር ዛፍ ጥላ ተቀምጣ እስራኤልን ስትቃኝ በትና ስትዳኝበት የነበረችበት አገር ነው። ነቢዩ ሳሙኤልም በዘመኑ ወደ ቤት ኤል ኢየወጣ እስራኤልን የሚሰበሰብበት የሚዳኝበት አገር ነው ይባላል። በሮብዓም ዘመን የእስራኤል መንግሥት ከሁለት በተከፈለ ጊዜ ኢዮርብዓም የናበጥ ልጅ በዐሥሩ ነገድ ነግሶ ቤትኤልን የግዛቱ ድንበር አድርጎ የወርቅ እምቦሳ አቁሞበት ነበር።

ምዕራፍ 49 ስድስት

26. ሴሉ ቪሉ

ሴሉ በመጽሐፍ ቅዱስ ስሙ በብዛት ተጽፎ ይገኛል። ቦታው ከመንገዱ ወደቀኝ በጣም ራቅ ብሎ ያለ ነው። ሴሉ የእስራኤል ልጆች በኢያሱ ምስፍና ምድረ ከነዓን ገብተው አገሩን በዕፃ ተካፍለው ከወረሱ በኋላ ፫፻ ዘመን የሚሆን የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት ያረፈበት የመቅደሱ ድንኳን የተተከለበት ቦታ ነው። የስሙ ትርጓሜ የሰላም የዕረፍት ቦታ ማለት ነው። ከኢያሱ ዘመን ጀምሮ ሴሉ ለእስራኤል ሕዝብ ሁሉ መገናኛና መሰብሰቢያ የመማከሪያቸውም ቦታ ነበር። ኢያ ፲፰፥፩፣ 4መሳ. ፳፩፥፲፪ ሳሙኤል ፩፥፫።

በዘመነ መሳፍንት የእስራኤል ሕዝብ በዓመት ሦስት ጊዜ በዚህ ቦታ እየተሰበሰቡ ከአራት መቶ ዓመት በላይ እንደ አሪቱ ሥርዓት ሲጸልዩ በትና በዓላቸውን ሲያከብሩበት ኖረዋል። ኤሊም ክህነትንና ምስፍናን እንድ አድርጎ እስራኤልን ሲያስተዳድርበት የነበረው በዚህ ቦታ ነው። ኤሊ በነበረበት ዘመን ሕልቃና የሚባል አንድ ደግ ሰው ነበር። እሱ በዚሁ በሴሉ አጠገብ ራማቶ ወይም ራማላህ ከሚባለው ሀገር አካባቢ ወደ ሰሜን ሲል ከሚገኙ ሁለት ተራራዎች የሚኖር ነበር። ለሕልቃና ሁለት ሚስቶች ነበሩት። የአንዲቱ ስም ሐና፣ የሁለተኛይቱ ፍናና ነበር። ለፍናና ልጆች ሲኖሯት ሐና ግን አልወለደችም። መካን ነበረችና ሕልቃና ለፈጣሪው ለእግዚአብሔር ይሰግድና ይሰዋ ዘንድ በየዓመቱ ወደሴሉ ይወጣ ነበር። መስዋዕት በሚያቀርብበት ጊዜም ለቤተሰቡ ሁሉ ለእያንዳንዱ ይከፍላቸው ነበር። ከሁሉም የበለጠ ደግሞ ለሐና እጥፍ አድርጎ ይሰጣት ነበር።

ነገር ግን ሐና ደስተኛ አልነበረችም። ልጅ በመውለድ ባለልጆች የሆነች ፍናና በጣም ታባላጫት ነበርና እጅግ ታለቅስና ታዝን ነበር። ከማዘኗም ጽናት የተነሣ አንዳችም ምግብ አትቀምስም ነበር። ከዚህ በኋላ ሐና ተነሣችና ወደእግዚአብሔር መቅደስ ገብታ ካህኑ ኤሊ በነበረበት ሰዓት በእግዚአብሔር ፊት ምርር ብላ እያለቀሰች ጸለየች።

እንዲሁም አላች.... «የሠራዊት ጌታ ሆይ የባርያህን መዋረድ ተመልክተህ ባትረሳኝ ለባርህም ወንድ ልጅ ብትሰጠኝ ዕድሜውን ሁሉ ለእግዚአብሔር እሰጣለሁ። ምላጭም በራሱ አይደርስም» ብላ ስለት ተሳለች። ቁማም ስትጸልይ ካህኑ ኤሊ ይመለከታት ነበር። ሐናም በልብዋ ትናገር ነበር። ድምጽዋ ሳይሰማ ከንፈሮችዋን ታንቀሳቅስ ነበርና ኤሊም እንደሰከረች ሌት ቆጠራትና ሰካርሽ እስከመቼ ነው የወይን ጠጅሽን አርቂ አላት። ሐናም ጌታዬ ሆይ አይደለም እኔስ ልብዋ ያዘነባት ሌት ነኝ። ጠጅና ሌላም የሚያሰክር ነገር አልጠጣሁም። ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት ነፍሴን አፈሳለሁ። ንዘኔና ጭንቀቴ ስለበዛ እስካሁን ድረስ ተናግራለሁና እንደምናምንቴ ሌት አትቆጠረኝ ብላ መለሰችለት። እሱም የእስራኤል አምላክ የተመኘውን ይሰጥሽ ። ሂጂ በሰላም ግቢ ብሎ መለሰላት። ከዚህ በኋላ ሐና ተመልሳ ሂጂና ምግብ በላች። ፊትዋም ንዘንተኛ መስሎ አልታየም። ከዚህም በኋላ ሕልቃና ምሽቶቹ ማልደው ተነሥተው በእግዚአብሔር ፊት ሰገዱና ተመልሰው ወደቤታቸው ሄዱ። ሕልቃናም ሚስቱን ሐናን ዐወቃት። እግዚአብሔርም አሰባትና ወንድ ልጅ ወለደች። ስሙንም ሳሙኤል ብላ ጠራችው። ልጅ ባለመውለዱ ያዘነችውን ያህል እግዚአብሔር ጸሎቷን ሰምቶ ልጅ አግኝታ በመውለዱ ደግሞ ደስታዋ እጥፍ ድርብ ሆነ።

ከዚህች እናት ከሐና መረዳት የሚቻለው የልጅ ፍሬ ከእግዚአብሔር የሚገኝ ፣ እግዚአብሔር ዘርቶ የሚያበቅለው ለፍሬ አብቅቶ ፍሬውን ሊያሳይ የሚችለው እራሱ መሆኑን ነው። ነገር ግን አንዳንድ ሰዎች ልጅን መውለድ ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ፀጋ መሆኑን በመዘንጋት ልጅ ባልወለዱ ሰዎች ትርፍ ቃላት ሲናገሩ ይደመጣሉ። የእስራኤል አባት ያዕቆብ ሚስቱ ራሔል ልጅ የመውለድ ፍላጎቷ ከፍተኛ ስለነበረ «ልጅ ስጠኝ ይህ ካልሆነ እሞታለሁ» ባለችው ጊዜ «ብውኑ እኔ የሆድን ፍሬ በነሣሽ በእግዚአብሔር ቦታ ነኝ» የማለቱን ምስጢር ማስተዋልና በደል መሆኑን ተረድቶ መውለድ የተሳናቸውን ወገኖች የሚጎዳ እነጋገር ከመናገር መቆጠብ መልካም ነው።

የልጆች እናት የነበረች ፍናናም በሐና ላይ ክፉ ቃላት እየተናገረች ሐናን እጅግ ታበሳጫትና ታስለቅሳት ነበርና እግዚአብሔር ግን ግፍዋን ንዘኗን አይቶ ከሁሉ የበለጠ ልጅ ከእግዚአብሔር ፊት ቆሞም የሚነጋገር ሳሙኤልን ያህል ታላቅ ነቢይ ለመውለድ አበቃት።

ምዕራፍ ሃያ ሰባት

27. ሴኬም

ሴኬም የምትገኘው ከኢየሩሳሌም ወደ ሰሜን አቅጣጫ በግምት 9 ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ነው። የዚህ ቦታ ስም በአሁኑ ጊዜ በዓረቦች አጠራር ናቡሲስ ወይም ናብሊስ እየተባለ ይጠራል። በዕብራይስጥ ግን በጥንት ስሙ ሸሸኬም ይሉታል ። በሸኬም ሸለቆ ግራና ቀኝ ሁለት ተራሮች ይገኛሉ። የሸለቆው ስፋት ሁለት ማይልስ ስፋት አለው። በአንድ ወገን ያለው የጌባል ተራራ ደረቅና ዐለታማ ምንም ልምላሜ የማታይ በት ምድረ በዳ ሲሆን ሌላው የገሪዛን ተራራ ነው። ይህ ቦታ በአንጻሩ በጫካ በዛፍ የተሸፈነና ልምላሜ የሞላበት እጅግ ያማረ ነው። ኢየሱ የጋይን ንጉሥ ድል አድርጎ ንጉሡን ከገደለ በኋላ በመቃብሩ ላይ የድንጋይ ክምር አስከምሯል። ወድያውኑም በዚሁ በጌባል ተራራ ለእስራኤል አምላክ ለእግዚአብሔር መሰዊያን ሠራ።

የእግዚአብሔር ባርያ ሙሴ የእስራኤልን ልጆች እንዳዘዘ በሙሴም ሕግ መጽሐፍ እንደተፃፈ መሠዊያን ሠራ ። መሠዊያው ካልተወቀረና ብረት ካልነካው ድንጋይ ነበረ። በእርሱም ላይ ለእግዚአብሔር የሚቃጠለውን መስዋዕት አቀረቡ። የድኅነትንም መሥዋዕት ሠዉ። የእስራኤልም ልጆች ሲያዩ በዚያ ሥፍራ በድንጋዮች ላይ የሙሴን ሕግ ጻፉባቸው። የእስራኤልም ሕዝብ አስቀድሞ ይባረኩ ዘንድ የእግዚአብሔር ባርያ ሙሴ እንዳዘዘ እስራኤል ሁሉ ሽማግሌዎቻቸውም አለቆቻቸውም፤ ፈራጆቻቸውም የሀገሩ ልጆችም መጸተኞችም እኩሌቶቹ በገሪዛን ተራራ ፊት እኩሌቶቹም በጌባል ተራራ ፊት ሆነው የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን ታቦት በተሸከሙት በሌዋውያን ካህናት ፊት ለፊት በታቦቱም ፊት በወዲህና በወዲያ ቆመው ነበር። ከዚህ በኋላ በሕጉ መጽሐፍ እንደተጻፈ ሁሉ የሕጉን ቃሎች ሁሉ በረከቱንና እርግማኑን እነበቦ። ኢየሱም በእስራኤል ጉባዔ ሁሉ በሴቶቹም በሕጻናቱም መካከላቸውም በሚኖሩት መጸተኞች ፊት ሁሉን አነበበ እንጂ አንዲት ቃል

አላስቀረም በማለት በቅዱስ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።መጽ.ኢያ. ፳፥፱-፴፭

ማጠቃለያ

ታሪክ ነጋሪ የመንገድ መሪ በሚል ርእስ የተዘጋጀው ይህ መጽሐፍ ቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌምን ለመሳለም ከቅዱሳት መካናትም በረከትን ለማግኘት ሀገር አቋርጠው ለሚመጡ ሁሉ ስለ ቦታው ሁኔታ የሚሰጠው መረጃ የጉላ ነው። በመሆኑም ቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌም ለመሳለም የሚመጡ ምእመናን በያሉበት ሆነው በኢየሩሳሌም ውስጥ የሚገኙ በመጽሐፍ ቅዱስ የተዘገቡ ቅዱሳት መካናትን ታሪክና አቀማመጣቸውንም ጭምር ለመረዳት የሚፈልግ ሁሉ የመጽሐፍ ተጠቃሚ ሊሆን ይገባል። ምክንያቱም በእርሱም እንደተገለጠው የዚህ መጽሐፍ ተጠቃሚዎች ከሆንን የቅዱሳት መካናቱን ታሪክ የሚነግረን መንገዱንም የሚመራን ሌላ አካል አያሻንምና ለመጀመር ላነቃቃን ለመፈጸም ላበቃን ለልዑል እግዚአብሔር ለእናቱ ለቅድስት ድንግል ማርያም ክብር ምስጋና ይሁን አሜን።

ታሪክ ነጋሪ የመንገድ መሪ በሚል ርእሰ
በመጋቤ አባ ፍስሐ ጽዮን በየነ የተዘጋጀው ይኸ
መጽሐፍ በሁለት መልኩ ጠቀሜታው የኅላ ነው።
የመጀመሪያው በቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌም
ስለሚገኙ ቅዱሳት መካናት መረጃ መስጠቱ
ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ እነዚህን ቅዱሳት
መካናት ከቅዱስ መጽሐፍ መረጃ ጋር አብሮ
ማቅረቡ ነው።

በመሆኑም መጽሐፉ በመጽሐፍ ቅዱስ
የምናውቃቸውን ቅዱሳት መካናት በተጨማሪ
መረጃና ፎቶግራፍ አስደግፎ የሚያቀርብ
በመሆኑ ቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌምን ለነበሩት
ሆነ በተለያዩ ምክንያቶች ሳልነበሩ ከመረጃ
አንጻር እጅግ ጠቃሚ ስለሆነ ይኸ መጽሐፍ
ሁሉም ሊኖረው ይገባል እላለሁ።

ዲ/ን ታደሰ ወርቁ
በማኅበረ ቅዱሳን የመጻሕፍት
ዝግጅት ክፍል ሓላፊ